

09/11 2005 16:37 FAX +45 3355 8200

FINANSTILSYNET

002

FORENINGEN AF FIRMAPENSIONSKASSER

Finanstilsynet
Att: Susanne Nielsen
Gl. Kongevej 74 A
1850 København V

mandag, 22. august 2005
ffp@sbaktuar.dk

**Udkast til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme
J. nr. 1911-0005**

Foreningen anerkender modtagelsen af Deres brev med bilag af d. 18. august d.å. – fremsendt pr. e-mail og takker Dem for at blive hørt i forbindelse med udkastet

Vi kan meddele Dem, at Foreningen ikke har nogen bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Ole Block

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: BjarneChristensen@VestreLandsret.dk [mailto:BjarneChristensen@VestreLandsret.dk]

Sendt: 2. september 2005 08:35

Til: finanstilsynet@ftnet.dk

Emne: Høringssvar

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74A
1850 Frederiksberg C

J.nr. 40A-VL-34-05

Den 02/09-2005

Ved et brev af 18. august 2005 (J.nr. 1911-0005) har Finanstilsynet fremsendt et udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme med anmodning om, at bemærkninger til udkastet sendes til Finanstilsynet senest den 15. september 2005..

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke finder anledning til at udtale sig om udkastet.

Dette brev sendes til finanstilsynet@ftnet.dk

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

15-09-2005

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: JanBrødsgaard [mailto:jbr@frr.dk]

Sendt: 6. september 2005 09:49

Til: finanstilsynet@ftnet.dk

Emne: Høring af udkast til lovforslag, J.nr. 1911-0005

Til Finanstilsynet

FRR takker for muligheden for at kommentere udkast til forslag om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen
Jan Brødsgaard
fagkonsulent

Foreningen Registrerede Revisorer **FRR**
Åmarksvej 1 - 2650 Hvidovre
Tlf. 3634 4422

15-09-2005

PRÆSIDENTEN FOR ØSTRE LANDSRET

Den - 7 SEP. 2005
J.nr. 40A-ØL-39-05

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Finanstilsynet har ved skrivelse af 18. august 2005 (j.nr. 1911-0005) anmodet om bemærkninger til udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Jeg skal i den anledning udtale, at udkastet ikke giver landsretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Denne skrivelse sendes efter anmodning til finansstilsynet@fnet.dk

Med venlig hilsen

Ziegler

Nanna Blach

Københavns Byret

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Præsidenten
Dornhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09

HWO11087/Sagsbeh. HWO
J.nr. 09.2005-41.3
Deres j.nr. 1911-0005

12. september 2005

I en e-mail af 18. august 2005 har Finanstilsynet fremsendt et udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Jeg skal i den anledning oplyse, at udkastet ikke giver byretten anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Søren Andersen

DANMARKS
NATIONALBANK

Finanstilsynet
Att.: Susanne Nielsen
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

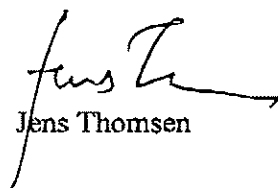
Direktionen
Havnegade 5
1093 København
Tlf: 33 63 63 63
Fax 33 63 71 01
sekr@nationalbanken.dk
www.nationalbanken.dk

13. september 2005

\\Dn\fil03\Sekr\JURSEK\WRD\Hvidvaskning\Lovg
ning\MV\Høringsvar 2005.Doc**J.nr. 1911-0005 - høringsvar til udkast til hvidvasklov**

Danmarks Nationalbank ser positivt på den hurtige implementering i dansk lovgivning af reglerne i 3. hvidvaskdirektiv og FATF's vedtagelser. Herudover har Danmarks Nationalbank ikke bemærkninger til udkastet til ny hvidvasklov.

Venlig hilsen

Jens Thomsen

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Rene Dahl Sandegren [mailto:rds@nationalbanken.dk]

Sendt: 15. september 2005 09:50

Til: cba@ftnet.dk

Emne: Udkast til ny hvidvasklov (j.nr. 1911-0005)

Prioritet: Høj

Hej Camilla

Uanset at det ikke er nævnt i Nationalbankens formelle hørings svar, går banken selvfølgelig ud fra, at banken bliver omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 19, således som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og som Susanne Nielsen har bekræftet telefonisk over for mig.

Venlig hilsen

René Dahl Sandegren
Danmarks Nationalbank
Sekretariatet - Juridisk Sektion / Secretariat - Legal Affairs
(+45) 3363 6034

Susanne Nielsen (FT)

Fra: Anders Mølgaard Pedersen [amp@nationalbanken.dk]
Sendt: 14. september 2005 11:44
Til: sn@ftnet.dk; cba@ftnet.dk
Cc: Kristian Kjeldsen; René Dahl Sandegren
Emne: Udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask afudbytte og finansiering af terrorisme

Hej

Jeg har kort øjet udkastets paragraf 15 (om betalingsformidling) igennem sammen med de tilhørende bemærkninger. Jeg er lidt usikker på et par forhold. Jeg tænker, at de allerede har været genstand for jeres overvejelser eller påpeget af andre i den formelle høring, men for en sikkerheds skyld vil jeg lige flage dem her.

1. I paragraf 15, stk. 1, gøres afsendende betalingsformidler ansvarlig for, at oplysningerne om afsender er *præcise og meningsfulde*. Af bemærkningerne fremgår det, at dette dækker over, at afsenderen ikke må betegnes som noget, hvor det er åbenlyst, at der er givet forkerte oplysninger - fx et åbenlyst forkert navn. Betalingsformidleren skal dog ikke - som jeg læser det - verificere, at oplysningerne om afsender er korrekt. Det skal betalingsafsenderen ifølge den reviderede fortolkende note til SR VII, hvor der i pkt. 11 står, at "[t]he ordering financial institution must also verify this information for accuracy ...". Det samme er i øvrigt tilfældet i udkastet til forordning, jf. dets artikel 5.2. Er vi helt på linie med fortolkningsnoten (forordningen) her ?

2. Paragraf 15, stk. 3, undtager transaktioner, der afsendes fra et land uden for EU og er under 1000 EUR, fra oplysningskravene i stk. 1. Alle transaktioner inden for EU, inkl. transaktioner under 1000 EUR, skal dog indeholde oplysninger om afsenders kontonummer (og på anmodning de fulde oplysninger i stk. 1). Hvis jeg har læst det rigtigt, indebærer det, at der stilles større oplysningskrav til en transaktion under 1000 EUR, der kommer fra et andet EU-land end til en lignende transaktion, der kommer uden for EU. Det vil nogen givetvis finde ulogisk. Jeg mener heller ikke, at man genfinder den samme asymmetri i udkastet til forordning. En mulig løsning i den danske lov kunne være også helt at fritage transaktioner under 1000 EUR inden for EU fra oplysningskravene.

3. En anden løsning kunne være at droppe paragraf 15, stk. 2, dvs. sondringen Danmark/EU/resten af verden. Det er allerede påpeget fra flere sider, at denne sondring muligvis ikke er i overensstemmelse med SR VII og fortolkningsnoten.

Mvh.
Anders

Anders Mølgaard Pedersen
Danmarks Nationalbank
Betalingsformidlingskontoret / Payment Systems
Telefon (phone) (+45) 33 63 61 56

19-09-2005

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 København V.

Att.: Susanne Nielsen

finansstilsynet@ftnet.dk

Holte, den 15. september 2005

**Udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod
hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme**

Dansk Aktionærforening har ingen bemærkninger til selve udkastete til lovforslag, men finder det rigtigst at bemærkningerne til lovforslaget ajourføres med oplysninger om det i sommeren 2005 fremsatte forslag til forordning om hvilke oplysninger, der skal ledsage en pengeoverførsel.

Med venlig hilsen

Claus W. Silfverberg
Direktør

Dansk Aktionærforening
Holte Midtpunkt 20,3
Postboks 77
2840 Holte
Tel.: 4582 1591
E-mail: cws@shareholders.dk

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Att: Susanne Nielsen

Politiets Efterretningstjeneste
Klausdalsbrovej 1
DK-2860 Søborg
Telefon: +45 33 14 68 88
Telefax: +45 33 43 01 80
E-mail: rpchg@politi.dk
Web: www.pet.dk

Dato: 15. september 2005
Jour. Nr. 2005-22-3656
Brev Nr.

Finanstilsynet fremsendte den 18. august 2005 høringskrivelse vedrørende forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (Hvidvaskloven - j.nr. 1911-0005) med anmodning om eventuelle bemærkninger.

I den anledning skal Politiets Efterretningstjeneste bemærke følgende:

Ad § 1

Det fremgår af lovforslagets § 1, stk. 1, nr. 13, at området for, hvilke aktiviteter der er omfattet af loven, begrænses for advokater i forhold til den nugældende hvidvasklov, idet formuleringen "anden forretningsmæssig rådgivning" er udgået.

Nævnte formulering er medtaget i betænkning nr. 1447 fra 2004 om hvidvasklovgivningen, og indskrænkningen i nærværende lovforslag forekommer uheldig, hvis følgen er, at rådgivning om eksempelvis selskabsformer, trustoprettelse, regnskabskrav mv., der ikke gives i tilknytning til køb eller oprettelse af virksomhed eller lignende, falder uden for lovens anvendelsesområde, hvis den ydes af advokater, idet det kan befrygtes, at sådan mere generel rådgivning indgår i overvejelserne ved valg af metoder til finansiering af terrorisme eller hvidvask af penge.

For så vidt angår § 1, stk. 1, nr. 18, begrænses rækkevidden af nærværende lovforslag ligeledes i forhold til forslaget i betænkning 1447 fra 2004, der favner videre, idet også erhvervmæssige formidlere og beskikkede auktionsledere er medtaget, ligesom også højværdivarer nævnes.

I betænkningen anføres, at formidling er medtaget, "fordi det i situationer, hvor der er en formidler, ofte vil være denne, der har de oplysninger, der giver anledning til mistanke, og eventuelt tillige er mellemmand på betalingen".

Vedrørende højværdivarer anføres, at en medtagelse vil sikre mod omgåelse og ikke vil betyde en mere kompliceret regulering for de regulerede virksomheder.

Ad § 11

Af lovforslagets § 11, stk. 2, fremgår det, at fysiske personer, der ikke har et CPR-nummer, skal fremvise anden lignende dokumentation, og i bemærkningerne anføres, at et alternativ til CPR-nummer kan være pasnummer.

Det bemærkes, at der enten af bestemmelsen eller bemærkningerne hertil bør fremgå et krav om notering af fødedata, idet et pasnummer isoleret set ikke kan erstatte et CPR-nummer i efterforskningsmæssig sammenhæng.

Dette gælder særligt i hastende sager, hvor der kan opstå u hensigtsmæssige forsinkelser, hvis f.eks. udenlandske samarbejdspartnere skal finde frem til fødedata til endelig identifikation via et pasnummer, der kan være forkert eller forældet.

Ved krav om kopi af passet og ikke alene notering af pasnummer, vil disse behov kunne opfyldes, ligesom det ved mistanke om falsk vil være muligt at foretage identifikation ved hjælp af foto.

Ad § 22

Jf. det ovenfor ad § 11 anførte er det hensigtsmæssigt i efterforskningsmæssig sammenhæng om ikke alene identitetsoplysninger i form af fødedata, pasnummer mv., men også foto opbevares af de af loven omfattede virksomheder og personer.

Med venlig hilsen

Vibeke Christensen
vicepolitimester

F&P Forsikring & Pension

Finanstilsynet
Susanne Nielsen
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Vores ref. CH/hes

Journalnr. 1.3.4.9-008

Deres ref.

Dato 15.09.2005

Udkast til lovforslag om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme

F&P har med mail af 18. august 2005 modtaget udkast til lovforslag om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme i høring og takker for muligheden for at fremsætte bemærkninger.

Udkastet til lovforslag giver anledning til følgende bemærkninger:

Politisk udsatte personer - § 2, nr. 6

Det fremgår af bemærkningerne til § 2, nr. 6, at de skærpede kundekrav for så vidt angår politisk udsatte personer også omfatter danske politisk udsatte personer, der er bosiddende i et andet land.

Såfremt der er tale om f.eks. et dansk statsejet selskab, hvor bestyrelsesmedlemmer er bosat i f.eks. Sverige eller Tyskland, synes skærpede legitimationskrav ikke at være nødvendige. F&P skal derfor foreslå, at kravet om skærpede legitimationskrav for så vidt angår politisk udsatte personer, begrænses til tilfælde, hvor den pågældende personkreds er bosat udenfor EU eller EØS.

Hjemmelsbestemmelse - § 9

Umiddelbart synes bestemmelsen meget vid, specielt henset til at FATF er en organisation af tilsynsmyndigheder, og hvor der ikke er forbundet en parlamentarisk kontrol med eventuelle forslag, som gennemføres i dansk ret.

For så vidt angår sidste linje i § 9, bør "underretningspligten" erstattes med "underretningen", idet det ikke er underretningspligten, som skal ske systematisk, men derimod underretningen.

I bemærkningerne til § 9 fremgår det, at det ikke er hensigten, at de underretningspligtige skal undersøge de enkelte transaktioner, men blot konstatere, at transaktionen er med en fysisk eller juridisk person, etableret eller registreret i et land eller territorium, der er optaget på FATF's liste over usamarbejdsvillige lande eller territorier.

F&P skal anmode om, at det i bemærkningerne præciseres, hvad der ligger i begrebet "registreret". F&P forudsætter, at det ikke med den nævnte formulering i bemærkningerne forudsættes, at selskaberne tjekker i eventuelle registre over selskaber eller lignende i de pågældende lande. Dette vil være en fuldstændig uoverskuelig og i nogle tilfælde formentlig umulig opgave for selskaberne. F&P går ud fra, at det må være tilstrækkeligt at blive opmærksom på, at en fysisk eller juridisk person har en adresse i det pågældende land.

Det fremgår af bemærkningerne, at underretningspligtens omfang bør fastsættes efter vurdering af nytteværdien, herunder den administrative belastning herved. F&P går ud fra, at der her menes de administrative belastninger for de indberetningspligtige. Dette bør tilføjes i bemærkningerne.

I øvrigt bør oversigten over usamarbejdsvillige lande enten angives "pr. datoen for lovforslagets fremsættelse" eller "siden 1. februar 2005".

Legitimation m.v. - § 10

Umiddelbart er F&P ikke enig i, at § 10, som beskrevet i bemærkningerne, er det overordnede udgangspunkt. Udgangspunktet er derimod § 11, mens § 10 er en opsamlingsbestemmelse, som foreskriver, at der altid skal ske legitimation, såfremt der opstår en mistanke om hvidvask eller finansiering af terrorisme, f.eks. selvom den pågældende transaktion er undtaget som følge af § 11. Det ses bl.a. af, at kravet nævnes i artikel 7, men først som litra c. F&P skal foreslå, at opbygningen ændres, således at § 11 er udgangspunktet.

Legitimation af virksomheder - § 11, stk. 3

F&P har tidligere overfor Finanstilsynet påpeget, at varetagelsen af en sådan identifikationspligt vil være vanskelig og forbundet med betydelige administrative ressourcer for de finansielle virksomheder, såfremt disse skal undersøge identiteten af et selskabs fysiske ejerkreds, hver gang der etableres et kundeforhold med en virksomhed.

F&P har konstateret, at lovtæksten er ændret, således at der skal foretages rimelige foranstaltninger for at klarlægge virksomhedens ejer- og kontrolstruktur samt identificering af reelle ejere. F&P er dog stadig af den opfattelse, at der er tale om en vidtgående pligt og skal derfor gentage forslaget om, at identificering af og indhentelse af dokumentation for et selskabs fysiske ejerkreds overlades til en central offentlig myndighed, der en gang for alle forestår identificering/clearing af virksomheder.

For så vidt angår identificering af en virksomheds reelle ejer, fremgår det af direktivets betragtning 10, at de, der skal foretage identificeringen, kan anvende offentlige registre. F&P forstår denne betragtning således, at hvis der er tale om et A/S, Aps, K/S, I/S m.v., hvis ejerforhold er registreret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, er denne registrering i sig selv tilstrækkeligt. Ejerforholdene vil altid kunne kontrolleres, såfremt det senere viser sig nødvendigt. Hvis en børsnotering er nok til at undtage fra § 11, jf. § 20, stk. 1, nr. 2, bør en offentlig registrering så meget desto mere berettiget til en undtagelse. Dette bør præciseres i bemærkningerne.

Under alle omstændigheder er bemærkningerne til § 10 om oplysning om ejerkreds snævrere end direktivets betragtning 10, som der henvises til. Ifølge bemærkningerne kan oplysningerne

enten indhentes via regnskab m.v. eller bero på de oplysninger, virksomheden selv afgiver. I medfør af betragtning 10 kan oplysningerne imidlertid også indhentes "på anden måde".

I bemærkningerne til bl.a. § 11, stk. 3, omtales desuden "reguleret marked". F&P skal foreslå, at det tydeliggøres i bemærkningerne, hvad der forstås hermed, så det ikke blot forklares ved at henvise til et andet direktiv.

Derudover skal F&P foreslå, at der i § 11, stk. 3 henvises til § 20, stk. 1, nr. 2.

Oplysning om forretningsforbindelsens formål og tilsigtede omfang - § 11, stk. 4

F&P har med tilfredshed konstateret, at det i bemærkningerne til lovudkastet fremgår, at da formålet og omfanget vil være reguleret i selve pensions- og livsforsikringsaftalen, vil det kun sjældent være nødvendigt at indhente yderligere oplysninger.

F&P har dog umiddelbart vanskeligt ved at se, i hvilke situationer det kan være nødvendigt at indhente yderligere oplysninger og skal derfor anmode Finanstilsynet om at præcisere dette i bemærkningerne.

Overvågning af løbende kundeforhold - § 11, stk. 5

Det bør præciseres i lovbemærkningerne, at der her må være tale om en foranstaltning, der alene skal tages højde for i tilfælde, hvor der med baggrund i selskabets kendskab til kundeforholdet synes særlig anledning hertil.

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at dokumenter og andre oplysninger om kunden løbende skal ajourføres. F&P mener, at "og" skal erstattes af "eller", så ikke alt skal ajourføres for den enkelte kunde. Dette svarer tillige til direktivets artikel 8, stk. 1, litra d..

Legitimation ud fra en risikobaseret betragtning - § 11, stk. 7

F&P har med tilfredshed konstateret, at bemærkningerne til § 11, stk. 7, kodificerer den hidtidige opfattelse af, at de liv- og pensionsaftaler, der opregnes i § 19, er lavrisikoprodukter.

På grund af formuleringen af § 11, stk. 7 kan man få den opfattelse, at legitimation altid skal foretages ved hjælp af dokumenter. Dette er dog ikke tilfældet ved livsforsikring, da dette er et lavrisikoområde.

Efter F&P's opfattelse, er det meget vigtigt, at det i lovbemærkningerne præciseres, at i tilfælde hvor kundeforhold er forbundet med en lav risiko i relation til hvidvask m.v., kan selskaberne foretage legitimation - uden indhentelse af kopi af dokumenter - ved at modtage CPR-numre, der allerede i dag løbende sammenlignes med CPR-registeret.

Legitimation af kundeforhold etableret før 1. juli 1993 - § 11, stk. 8

Det følger af § 11, stk. 8, at der skal ske legitimering af kundeforhold etableret før 1. juli 1993 på et passende tidspunkt og på grundlag af en risikovurdering.

Som F&P tidligere har fremført, anser F&P det for problematisk med et legitimationskrav for kundeforhold etableret før 1. juli 1993, dels idet det vil være forbundet med store administra-

tive byrder at identificere allerede eksisterende kunder, hvor kundeforholdet er oprettet før 1. juli 1993. Kravet vil være meget vanskeligt at gennemføre i praksis.

Endvidere synes det irrelevant at indføre et legitimationskrav i forhold til eksisterende kunder, om hvem det siden 1993 ikke er fundet relevant at kræve legitimation. Endelig findes det vanskeligt at forestille sig, hvorledes selskabet skal forholde sig i det tilfælde udbetaling er påbegyndt, f.eks. via check.

På denne baggrund findes kundeforhold etableret før 1. juli 1993 fortsat at skulle være fritaget i forhold til legitimationskravet.

Elektronisk betalingsformidling - § 15

Det fremgår af bemærkningerne til § 15, at en forordning er under udarbejdelse. Dette fremgår tillige af et notat, som F&P i forbindelse med EU Specialudvalget har modtaget fra Finanstilsynet. Af notatet fremgår, at det er hensigten, at bestemmelserne i hvidvaskloven skal udgå, når forordningen vedtages, således at bestemmelserne alene fremgår af forordningen. Det er efter F&P's opfattelse ikke hensigtsmæssigt at tage bestemmelsen ud af hvidvaskloven, idet man da skal søge efter relevant lovgivning på området dels i hvidvaskloven og dels i en forordning. Det bør være muligt at bibeholde bestemmelsen i § 15, evt. revidere § 15 således at den stemmer overens med forordningen.

Skærpede krav til legitimation m.v. - § 18

Af bemærkningerne til § 18 fremgår det, at den skærpede opmærksomhed eventuelt kan ske ved at modtage supplerende legitimation. Hvis den almindelige legitimation sker ved f.eks. kørekort eller pas, kan den supplerende legitimation f.eks. være sygesikringsbevis.

Formuleringen synes at medføre, at der altid efter § 11 skal indhentes dokumentation. Idet der henvises til § 19 og lavrisikobetræktningerne, skal F&P gentage bemærkningerne fra § 11, stk. 7. Dette bør fremgå af lovbemærkningerne.

Undtagelser til kravene om legitimation - § 19

Det fremgår af lovtæksten, at følgende produkter og transaktioner er undtaget fra legitimationskravene:

- 1) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, hvis den årlige præmie er på et beløb, der modsvarer 1.000 euro eller derunder, eller hvis en engangspræmie er på et beløb, der modsvarer 2.500 euro eller derunder.
- 2) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, der indgås i medfør af en arbejdskontrakt eller den forsikredes erhvervsmæssige virksomhed, forudsat at aftalerne ikke indeholder en tilbagekøbsmulighed eller kan anvendes som sikkerhed for lån.
- 3) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, hvor præmien eller bidraget skal debiteres en kunden tilhørende konto i et pengeinstitut.
- 4) Livsforsikrings- og pensionsaftaler, der indgås i medfør af en arbejdskontrakt eller den forsikredes erhvervsmæssige virksomhed med en begrænset tilbagekøbsmulighed, hvis der foretages legitimation i henhold til § 11, og kunden benytter tilbagekøbsmuligheden.
- 5) Elektroniske penge, som defineret i artikel 1(3) (b) i direktiv 2000/46/EF
 - a) hvor der for ikke genopladelige kort maksimalt kan lagres 150 euro eller,

- b) hvor der for genopladelige kort maksimalt kan lagres op til 2500 euro indenfor et kalenderår, og hvor der maksimalt kan indløses 1000 euro indenfor et kalenderår.

For så vidt angår nr. 3 bør det præciseres i bemærkningerne, hvad der ligger i begrebet "kunde".

Det er desuden F&P's opfattelse, at livsforsikrings- og pensionsaftaler, der er indgået i medfør af en arbejdskontrakt, og hvor bidraget betales via arbejdsgiveren, skal være undtaget fra legitimationskravene. I denne situation vil selskabet løbende foretage en kørsel via CPR-registeret på baggrund af det CPR-nummer, som arbejdsgiveren oplyser. Som før nævnt bør dette være tilstrækkelig legitimation, idet der er tale om lavrisikoprodukter. F&P skal foreslå, at dette præciseres i § 11.

Undtagelsen i nr. 4 er ny i forhold til rådkastet og er formentlig et forsøg på et efterkomme F&P's bemærkninger.

Umiddelbart synes formuleringen dog modstridende, idet man er undtaget legitimationskravene, hvis man foretager legitimation efter § 11, og kunden benytter tilbagekøbsmuligheden.

Ifølge bemærkninger skal nr. 4 tilsyneladende forstås således, at legitimation kan undlades selvom der er en begrænset tilbagekøbsadgang f.eks. i tilfælde af emigration. Såfremt kunden benytter tilbagekøbsadgangen skal der dog ske legitimation efter § 11.

Såfremt denne forståelse er korrekt, er det F&P's opfattelse, at bestemmelsen bør omformuleres.

I relation til bemærkningerne til § 19, 2. afsnit, bør ordet "tilbagekøbsklausul" erstattes med "tilbagekøbsmulighed", jf. lovteksten.

Legitimation ved udbetaling til en konto i pengeinstitut

I den nugældende hvidvasklov § 7 fremgår det, at legitimationskravene ikke gælder, når transaktionen gennemføres til en konto, hvis indehaver allerede er legitimeret, medmindre der er mistanke om, at transaktionen har tilknytning til hvidvaskning af penge eller finansiering af terrorisme.

Denne bestemmelse bør efter F&P's opfattelse fastholdes i den kommende hvidvasklov, idet bestemmelsen bl.a. tager højde for den situation, hvor udbetaling sker til en konto i et pengeinstitut, hvad enten det er udbetaling til forsikringstager eller en begunstiget. Bestemmelsen bør videreføres i § 19, således at det fremgår tydeligt, at der ikke skal ske legitimation, såfremt udbetaling sker til en pengeinstitutkonto.

Legitimation ved udbetaling til dødsbo eller via check

I henhold til § 12, stk. 3 skal legitimation senest foretages i forbindelse med udbetaling.

I nogle tilfælde forholder det sig imidlertid således, at selskabet udbetaler til et dødsbo, f.eks. til skifteretten eller til bobestyrer, fordi der ikke er indsat en begunstiget. I denne situation har

selskabet ofte ikke mulighed for at foretage en legitimation af dem, som modtager beløbet. F&P skal anmode om at denne specifikke situation undtages i lovteksten.

På samme måde kan udbetalinger til en ægtefælle, et barn eller en begunstiget ske ved check. Det fremskynder sagsbehandlingen og dermed udbetalingen, hvis selskabet ikke behøver at vente på cpr.nr. inden fremsendelsen af en crosset check. F&P skal anmode om, at dette tilføjes i udkastet.

Altid legitimation ved mistanke - § 19, stk. 2

Bestemmelsen har samme indhold som § 10 og bør efter F&P's opfattelse udgå.

Opbevaring af identitetsoplysninger § 22

F&P skal anmode om, at det i bemærkningerne præciseres, at såfremt der er tale om bestandsoverdragelse eller skift af administrator, er det tilstrækkeligt, at oplysningerne opbevares af enten det afgivende eller det modtagende selskab.

Uddannelse m.v. § 24

I relation til kravet om uddannelse m.v. bør det præciseres i bemærkningerne til loven, at fortolkningen af "tilstrækkelige skriftlige interne regler uddannelses- og instruktionsprogrammer for medarbejdere" bør ses i lyset af, om der er tale om kundeforhold, der er forbundet med en lav risiko for hvidvask m.v.

Tavshedspligt - § 26

Det bør fremgå, at tavshedspligten gælder på personniveau. Til brug for f.eks. branchestatistik bør det være muligt for F&P at få oplyst af medlemsselskaberne, f.eks. hvor mange indberetninger, der er foretaget.

Tavshedspligt og ansvar § 26, stk. 4

Af bestemmelsen fremgår det, at forbuddet mod at videregive oplysninger om, at der er sket underretning til SØK kan videregives til virksomheder, der tilhører samme gruppe som defineret i artikel 2, nr. 12 i direktiv 2002/87/EF. F&P skal anmode om Finanstilsynet bekræftelse af, at dette betyder, at oplysninger kan videregives til virksomheder indenfor samme administrationsfællesskab - eksempelvis hvor en bank og/eller et eller flere forsikringsselskaber har indgået et administrationsfællesskab.

F&P har ikke yderligere bemærkninger, men står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovennævnte bemærkninger.

Med venlig hilsen

Charlotte Høholt

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Jacob K. Clasen [mailto:JC@shipowners.dk]

Sendt: 15. september 2005 15:20

Til: finanstilsynet@ftnet.dk

Emne: Hvidvaskning og finansiering af terrorisme

Finanstilsynet
att.: Susanne Nielsen

For god ordens skyld skal nævnes, at det fremsendte forslag ikke umiddelbart giver anledning til bemærkninger fra Rederiforeningens side.

Med venlig hilsen

Jacob K. Clasen

Konsulent / Counsellor
Danmarks Rederiforening / Danish Shipowners' Association
Tel: +45 33 11 40 88 / Direct: +45 33 489 214
Fax: +45 33 11 62 10
Web: www.shipowners.dk

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 København V.

Att.: Susanne Nielsen

finansstilsynet@ftnet.dk

Holte, den 15. september 2005

**Udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod
hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme**

Dansk Aktionærforening har ingen bemærkninger til selve udkastete til lovforslag, men finder det rigtigst at bemærkningerne til lovforslaget ajourføres med oplysninger om det i sommeren 2005 fremsatte forslag til forordning om hvilke oplysninger, der skal ledsage en pengeoverførsel.

Med venlig hilsen

Claus W. Silfverberg
Direktør

Dansk Aktionærforening
Holte Midtpunkt 20,3
Postboks 77
2840 Holte
Tel.: 4582 1591
E-mail: cws@shareholders.dk

R E A L K R E D I T R Å D E T

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

16. september 2005
G 400 - moe

Udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Finanstilsynet har med brev af 18. august 2005 fremsendt et udkast til ovennævnte lovforslag og bedt om bemærkninger hertil. Realkreditrådet har følgende bemærkninger til lovudkastet:

Generelle bemærkninger

Med lovforslaget til den nye hvidvasklov foretages en implementering af det 3. hvidvaskdirektiv samt af en række anbefalinger fra den internationale hvidvaskorganisation FATF.

Realkreditrådet støtter overordnet de nye reglernes målsætning om bekæmpelse af hvidvaskning og af finansiering af terrorisme.

I lovudkastet lægges der op til, at de nye regler skal træde i kraft allerede den 1. januar 2006. I de nye regler indgår en række nye krav, som forudsætter at de finansielle virksomheder udarbejder interne retningslinier, foretager systemudviklingsopgaver mv., hvilket ikke gør det muligt eller rimeligt, at de nye regler skal træde i kraft allerede pr. 1. januar 2006.

Det er i den forbindelse også væsentligt, at Folketinget og Erhvervsudvalget får den nødvendige tid til at gennemarbejde de områder, som giver anledning til spørgsmål eller nærmere overvejelse, herunder det principielle i, at kunder overvåges og indberettes i væsentligt videre omfang, end det tidligere har været tilfældet. Virksomhedernes implementeringsarbejde kan desuden først påbegyndes, når der på baggrund af behandlingen i Folketinget er en rimelig grad af afklaring omkring reguleringens endelige indhold.

Realkreditrådet finder det således betænkeligt, hvis der - af hensyn til den Internationale Valutafonds besøg i februar 2006 - foretages en forhastet behandling og gennemførelse af et så væsentligt lovforslag, som desuden på flere punkter indeholder regulering, som der kan

sættes spørgsmålstegn ved det nærmere indhold af i forbindelse med den praktiske implementering.

Med tilknytning hertil bemærkes, at den endelige udgave af det 3. hvidvaskdirektiv endnu ikke er offentliggjort, og at implementeringsfristen, der løber fra offentliggørelsen, er på 2 år. Kommissionen skal desuden komme med fortolkningsregler til flere af direktivets centrale bestemmelser. Det forventes først, at disse fortolkningsregler vil foreligge i 1. halvdel af 2006.

Samlet set synes det derfor vanskeligt at argumentere for, at den danske implementering af direktivet i den grad forhastes og gennemføres uden de supplerende fortolkningsregler. Dette øger selvsagt risikoen for, at der senere vil være behov for en berigtigelse af implementeringen, idet Kommissionens fortolkningsbidrag må betragtes som bindende regler.

Meget taler således for, at implementeringen af det 3. hvidvaskdirektiv i hvidvaskloven afventer Kommissionens fortolkningsbidrag. Den mellemliggende periode kunne så benyttes til at foretage en yderligere bearbejdning af lovudkastet, herunder navnlig en uddybning af lovbetegnelse og mærkninger. Dette vil give en bedre implementering i de finansielle virksomheder, hvilket er centralt i forhold til bekæmpelsen af hvidvaskning og terrorfinansiering. Realkreditrådet deltager gerne i et sådant arbejde.

Bemærkninger til enkelte bestemmelser

§ 2 - afgrænsning af "politisk udsatte personer"

Afgrænsningen af "politisk udsatte personer" virker uklar, herunder er det ikke operationelt at benytte personkategorier som "samarbejdspartnere" og "medarbejdere". Lovforslaget indeholder krav om overvågning af "politisk udsatte personer", som er bosiddende i udlandet. Det virker ikke hensigtsmæssigt, at den enkelte finansielle virksomhed fx et realkreditinstitut skal forsøge sig med at afgrænse denne gruppering, idet en sådan afgrænsning kræver, at virksomheden er i besiddelse af en række oplysninger, som ligger ud over, hvad et realkreditinstitut normalt er i besiddelse af med hensyn til mere personrelaterede oplysninger. Alt i alt er det ganske vanskeligt at se, hvorledes denne - for realkreditinstitutter sandsynligvis yderst begrænsede - kategori af kunder, herunder slægtninge til "politisk udsatte personer", skal kunne identificeres.

§ 5 - opmærksomhedspligt

Som noget nyt pålægges en generel opmærksomhedspligt forud for de situationer, hvor der opstår mistanke. Dette synes ikke helt at hænge sammen tidsmæssigt, idet mistanke jo netop først opstår efter den opmærksomhedspligt, som udløses af mistanken, skulle have været udvist.

Det forekommer generelt temmelig vidtgående, at principielt alle kunders transaktioner i den grad skal overvåges for at finde eventuelle mistænkelige transaktioner. Set fra et realkreditinstitut virker dette ikke proportionalt sammenholdt med sandsynligheden for, at enkelte kunder vil forsøge at foretage hvidvaskning eller terrorfinansiering via realkreditbelåning, som altid forudsætter, at der står en fast ejendom bag.

Det kunne derfor overvejes at supplere lovbetegnelse og mærkninger med tekst omkring i hvilke situationer opmærksomhedspligten er mest relevant samt navnlig i hvilke situationer den er mindre relevant.

§ 6 - indberetningspligtens omfang

Indberetningspligten knyttes i lovforslaget op på et strafferammekriterium. I praksis vil den medarbejder, der konstaterer nogen mistænkeligt, ikke have et detaljeret kendskab til hvilke straffebestemmelser der findes i dansk lovgivning (straffelov og særlovgivning) og deres respektive strafferammer. Desuden må det antages, at det ofte ikke vil fremgå, hvilken lovovertrædelse, et mistænkeligt provenu stammer fra. Det er derfor ikke operationelt, at en (straf-sanktioneret) indberetningspligt, skal afhænge af et kriterium, som i situationen ofte ikke vil kunne belyses. Af lovbemærkningerne fremgår det, at indberetningen i praksis skal baseres på en dispositions atypiske karakter, hvilket for så vidt ikke har meget med et strafferammekriterium at gøre. Der synes behov for at indholdet af denne bestemmelse og lovbemærkningerne hertil genovervejes. Muligvis vil Kommissionens fortolkningsbidrag kunne medføre en mere præcis regulering på dette punkt. Til stk. 4 bemærkes, at det næppe kan lade sig gøre at beslaglægge en transaktion som sådan.

§ 11 - løbende overvågning af alle kundeforhold

Set fra et realkreditsynspunkt virker det overvældende, at der skal foretages en løbende overvågning af - som udgangspunkt - alle kundeforhold. Realkreditrådet skal i den forbindelse foreslå, at det overvejes om kravet om overvågning kan gøres risikobaseret, på samme måde som legitimationsproceduren kan tilrettelægges ud fra en (forsvarlig) risikovurdering.

Med hensyn til kravene om løbende ajourføring af dokumenter, data og andre oplysninger bemærkes, at det forudsættes, at en sådan opdatering ikke er påkrævet, hvis der ikke i øvrigt er løbende kontakt til kunden.

Generelt er der behov for supplerung og præcisering af lovbemærkningerne omkring denne bestemmelse.

§ 11 og § 14 - identificering af reelle ejer bag selskaber

Efter lovforslaget skal der træffes "rimelige foranstaltninger" for at identificere et selskabs reelle ejere. Der er behov for, at lovbemærkningerne præciseres nærmere på dette punkt.

§ 18 - skærpede legitimationskrav

Der er behov for en yderligere præcisering og konkretisering af de skærpede legitimationskrav også i relation til andre typer af finansielle virksomheder end pengeinstitutter.

§ 22 - opbevaring af oplysninger

Efter bestemmelsens stk. 2 skal dokumenter og registreringer vedrørende transaktioner opbevares så de kan fremfindes i mindst 5 år efter transaktionernes gennemførelse.

Der er behov for, at dette præciseres og uddybes, herunder hvad der forstås ved en "transaktion". Det skal bemærkes, at det ikke vurderes som hverken hensigtsmæssigt eller proportionalt, hvis realkreditinstitutternes fx skal opbevare samtlige lånetilbud mv. på samtlige kunder i 5 år. Det kunne i den forbindelse overvejes at indrette bestemmelsen efter en risikovurdering kombineret med et krav om, at alt materiale gemmes i forbindelse med "politisk udsatte personer".

§ 24 - bemyndigelse til Finanstilsynet

Af bestemmelsens stk. 5 følger det, at Finanstilsynet bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om de krav, som er opregnet i bestemmelsens stk. 1.

Realkreditrådet skal foreslå, at indholdet af denne bemyndigelse afgrænses nærmere i lov-
bemærkningerne, herunder at Tilsynet ved fastsættelse af regler for forskellige typer af fi-
nansielle virksomheder skal tage udgangspunkt i risikoen for hvidvaskning og terrorfinansie-
ring, således at reglerne ud fra denne synsvinkel bliver proportionale.

.....

Som det fremgår af de ovennævnte bemærkninger, er Realkreditrådet af den opfattelse, at
der på en lang række punkter er behov for at præcisere navnlig lov- og bemærkningerne, således
at reguleringen gøres mere operationel. I den forbindelse tager Rådet forbehold for, at så-
danne præciseringer vil kunne medføre yderligere spørgsmål og bemærkninger.

.....

Hvis ovenstående bemærkninger giver anledning til spørgsmål bedes undertegnede kontak-
tet.

Med venlig hilsen

Mette Haarbo Ørsted

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

KRONPRINSESSEGADE
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 16-09-2005
J.NR.: 04-013602-05-164
REF.: mbl/spi

Høring over udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme

Ved brev af 18. august 2005 har Finanstilsynet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Advokatrådet skal i den anledning bemærke følgende:

1. Anvendelsesområdet (§ 1, nr. 13)

Vedrørende lovudkastets anvendelsesområde har Advokatrådet med tilfredshed noteret, at lovens anvendelsesområde for advokater er præciseret, således at den danske lov på dette punkt bringes i overensstemmelse med direktivet og FATF's anbefalinger.

Advokatrådet har med tilfredshed endvidere noteret, at det er præciseret i lovudkastets bemærkninger, hvornår der foreligger et klientforhold.

Vedrørende et løbende klientforhold, som omfatter flere separate opgaver, lægger Advokatrådet til grund, at klientforholdet må forstås i relation til den enkelte opgave, i det omfang det er muligt klart at adskille de enkelte opgaver i klientforholdet. En advokat bør således for så vidt angår såvel tidligere som eksisterende klienter kunne afvise at påtage sig en helt anden opgave, uden herved at blive omfattet af lovens indberetningspligt m.v.

2. Underretningspligten (§§ 6 og 7)

Ifølge hvidvasklovens § 10, litra c, kan advokater opfylde deres underretningspligt ved at foretage indberetning til sekretariatet for Advokatsamfundet, der videregiver indberetningen til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet efter en konkret vurdering. Ordningen kan videreføres under det 3. hvidvaskdirektiv, jf. art. 23,

E-mail: samfund@advocom.dk
Homepage: www.advocom.dk

Advokatrådet

og det anføres da også i lovudkastets bemærkninger, at lovudkastets § 6, stk. 2, indholdsmæssigt svarer til den gældende ordning.

For så vidt angår lovudkastets § 6, stk. 3, bør det præciseres, at transaktionen skal sættes i bero, indtil Advokatsamfundet har videregivet underretningen til SØK *eller meddelt, at underretningen efter en konkret vurdering ikke vil blive videregivet.* I modsat fald vil ordningen med indberetning til Advokatsamfundet ikke tjene noget formål.

Vedrørende undtagelsesbestemmelsen i lovudkastets § 7 noterer Advokatrådet med tilfredshed, at bestemmelsen er bragt i overensstemmelse med direktivet og FATF's anbefalinger. Advokatrådet skal dog anbefale, at lovtæksten - i lighed med art. 23 - bør omhandle tilfælde, hvor advokaten "vurderer" den pågældende klients retsstilling.

Det fremgår af lovudkastets bemærkninger til § 7, at der ved undtagelsen "fastslår den pågældende klients retsstilling" skal forstås tilfælde, hvor advokatens rådgivning vedrører oplysninger om fortolkning af gældende ret samt retlig subsumption (at indordne et tilfælde under en regel i lovgivningen m.v.).

Advokatrådet kan tilslutte sig de anførte bemærkninger, idet det bemærkes, at det er rådets erfaring, at fortolkning af gældende ret og retlig subsumption i praksis indgår som et væsentligt led i langt den største del af de opdrag, som advokater bistår klienter med. Dette gælder, hvad enten klienten er privat person eller erhvervsdrivende.

Det fremgår af præambelens betragtning nr. 20 til direktivet, at der ikke må være nogen forpligtelse til at give underretning om oplysninger, som er modtaget før, under eller efter en retssag eller i forbindelse med vurdering af en klients retsstilling. På den baggrund bør det for god ordens skyld i lovudkastets § 7, stk. 1, 2. pkt. anføres, at dette "gælder uanset, om oplysningerne modtages før, under eller efter retssagen eller vurderingen af klientens retsstilling."

Lovudkastets § 7, stk. 2, medfører, at en række personer eller virksomheder, der bistår en advokat før, under og efter en retssag, er undtaget fra oplysningspligten ligesom advokaten. Ifølge direktivet kan de nævnte personer eller virksomheder, som bistår en advokat, imidlertid undtages fra oplysningspligten i samme omfang som advokaten, dvs. også i forbindelse med, at advokaten vurderer en klients retsstilling, jf. art. 23, stk. 2, og præambelens betragtning nr. 21.

Bestemmelsen i § 7, stk. 2, bør på den baggrund udformes således, at de nævnte personer eller virksomheder, når de bistår en advokat, er undtaget fra underretningspligten i samme omfang som advokaten. Dette ville også være i overensstemmelse med undtagelsesbestemmelsen i lovudkastets § 12, stk. 4.

Advokatrådet

ADVOKAT

SAMFUNDET

Under alle omstændigheder bør undtagelsen gælde, når man bistår en advokat før, under *eller* efter en retssag mv.

3. Opbevaring af identitetsoplysninger (§ 22)

Lovudkastets § 22, stk. 3, med tilhørende bemærkninger synes ikke at give tilstrækkelig vejledning om opbevaringspligten ved enkeltmandsvirksomheder, hvor indehaveren afgår ved døden.

Advokatrådet skal derfor foreslå, at henvisningen i bemærkningerne til bogføringslovens § 13 gøres klar, således at det anføres, at pligten til at opbevare identitetsoplysninger m.v. påhviler de samme personer eller myndigheder, som efter bogføringsloven har pligt til at opbevare regnskabsmateriale i tilfælde, hvor bogføringspligten ophører.

4. Tavshedspligt og ansvar (§ 26)

Det fremgår af lovudkastets § 26, stk. 5, at oplysninger om, at der er givet underretning mv. i medfør af loven, kan videregives inden for samme juridiske enhed eller netværk.

Ifølge bemærkningerne til lovudkastet er det afgørende for, hvorvidt der er tale om et netværk, om der er fælles ejerskab, fælles ledelse eller fælles kontrol.

Ifølge direktivet er disse betingelser imidlertid kumulative. Således fremgår det af direktivets art. 28, stk. 4, at der ved netværk forstås en struktur, der har fælles ejerskab, fælles ledelse og fælles kontrol med overholdelsen af relevante forskrifter.

Advokatrådet skal på den baggrund opfordre til, at man anvender direktivets betingelser og formulering, som også vil være bedst stemmende med de for advokater gældende almindelige regler om tavshedspligt.

5. Registrering og tilsyn (§ 31)

Advokatrådet har med tilfredshed noteret, at det af lovudkastets bemærkninger fremgår, at advokaters forhold i relation til hvidvask m.v. fortsat er undergivet Advokatrådets tilsyn i overensstemmelse med de almindelige regler herom i retsplejeloven. Det tilføjes, at Advokatrådet og Justitsministeriet løbende drøfter behovet for eventuelle yderligere tiltage med henblik på at skærpe rådets tilsyn med advokater.

6. Ikrafttræden (§ 37)

Det fremgår af lovudkastets § 37, at loven skal træde i kraft 1. januar 2006.

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Advokatrådet er bekymret for, om de personer og virksomheder, som efter loven tillægges nye, betydelige pligter, efterlades rimelig tid til at udfærdige de i lovudkastets § 24 krævede regler om kontrol, forretningsgangsbeskrivelser m.v. samt efteruddannelse inden den foreslåede ikrafttrædelsesdato.

Med venlig hilsen

Henrik Rothe

FINANSFORBUNDET

Langebrogade 5 • Postboks 1960 • 1411 København K
Telefon 32 96 46 00 • Telefax 32 96 12 25

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C.
Att.: Susanne Nielsen

Via e-post:
finansstilsynet@ftnet.dk

15. september 2005
jn – 200100559/22

Udkast til lovforslag vedrørende ændring af hvidvaskloven

Finanstilsynet har anmodet om bemærkninger til ovennævnte lovudkast, der implementerer 3. hvidvaskdirektiv og de opdaterede FATF-rekommandationer.

Beskyttelse af medarbejdere

Af de almindelige bemærkninger pkt. 3 fremgår bl.a., at:

"Det er blandt andet et krav efter direktivet, at medlemsstaterne skal sørge for at træffe de nødvendige foranstaltninger til beskyttelse af ansatte hos de personer og virksomheder, der er omfattet af direktivet, mod trusler og repressalier, når de indberetter en mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering. Dette forhold er ikke berørt i lovforslaget."

Herefter læner bemærkningerne sig op ad betænkningen fra Brydesholt-udvalget, og foreslår, at den tidligere udsendte "Aktuel Orientering" om beskyttelse af underrettede blot suppleres med en tilsvarende orientering vedrørende de personer m.v., der ikke er omfattet af den tidligere udsendte orientering. Endelig anføres: *"Denne orientering skal sikre, at alle de virksomheder og personer, der bliver omfattet af lovforslagets pligt til at indberette, beskyttes bedst muligt mod trusler m.v. fra den mistænkte."*

Det virker ikke tilstrækkeligt blot at udsende en ny orientingsskrivelse. Brug af en "Aktuel Orientering" har været en brugbar nødløsning, men efter direktivets art. 27, finder vi, at forholdet nu bør behandles i selve lovgrundlaget. Det vil efter vor opfattelse bedre sikre, at de relevante myndigheder og personer er bekendt med, hvilke forholdsregler, der bør tages, hvis

det direkte fremgår af en lovregel. Derigennem vil medarbejderne med større tryghed kunne iagttage deres underretningspligter, der jo også skærpes efter lovforslaget.

Strafferamme

Med hensyn til lovudkastets § 6 ser vi, at det i bemærkningerne anføres, at uagtet den nedre grænse – strafferamme på fængsel i 1 år – er det ikke meningen, at de underretningspligtige skal gå ind i en nærmere strafferetlig vurdering. I stedet lægges der vægt på "om der er ting, der er atypiske i forhold til normale kundeforhold", men det er svært derudover at se, på hvilken måde man i praksis skal forholde sig anderledes i forhold til den nugældende hvidvasklov.

Vi ser frem til nærmere retningslinjer på dette område. EU-Kommissionen agter i forbindelse med gennemførelsesforanstaltningerne at udarbejde nærmere kriterier og retningslinjer for bl.a. risikosituationer. Disse supplerende retsinstrumenter når forhåbentlig at blive offentliggjort og indarbejdet i Finanstilsynets bekendtgørelser og vejledninger, inden den danske lovændrings ikrafttræden.

Uagtsomme overtrædelser af underretningspligt

Vedrørende forslagets § 36 er vi enige i, at overtrædelser, der begås ved simpel uagtsomhed, skal være straffri. Dette er, som også anført i bemærkningerne til bestemmelsen, i overensstemmelse med praksis.

Vi ser frem til at følge det videre arbejde og står gerne til disposition for nærmere drøftelser.

Venlig hilsen

Jesper Bo Nielsen
Stedfortrædende udviklingschef
Cand.jur.

Venlig hilsen

STATSADVOKATEN

Finanstilsynet

att. Susanne Nielsen

DATO 7/9 2005

JR. NR. STATSADVOKATEN FOR SÆRLIG
A 57/01 ØKONOMISK KRIMINALITETANKER HEEGAARDS GADE 5, 5.
1572 KØBENHAVN VTELEFON 33 14 88 88
FAX 33 43 01 10

E-MAIL: scan.crlme@post.tele.dk

Under henvisning til Finanstilsynets høringsmail af 18/8 2005 (Finanstilsynets j.nr. 1911-0005) vedrørende udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme skal jeg bemærke følgende til udkastet:

Ad § 1

Det bemærkes, at såfremt udtrykket "erhvervsmæssigt", der anvendes i nr. 11, 12 og 16, ikke medtages i definitionerne i § 2, vil det være hensigtsmæssigt at medtage en definition (eventuelt i form af en henvisning) i bemærkningerne ved alle tre og ikke kun ved nr. 16.

Særligt vedrørende Nationalbanken nævnes i bemærkningerne til § 1, at den ikke er omfattet af direktivet. Det fremgår ikke, om Nationalbanken er udgået, fordi den vil være omfattet af nr. 12, eller om tanken er, at den ikke længere skal være omfattet af hvidvaskloven. Det bemærkes i den forbindelse, at centralbanker ikke ses at være undtaget fra FATFs rekommandationer.

For så vidt angår udkastets nr. 11 nævnes det i bemærkningerne, at postvirksomhed og penge-transportvirksomhed fremover kun skal være omfattet, hvis de overfører penge og andre værdier, og derfor er omfattet af nr. 11. Det nævnes videre, at baggrunden for ændringen er, at det kun er ved disse post- og transportvirksomheder, der er risiko for, at de kan blive benyttet i forbindelse med hvidvask og terrorfinansiering. Jeg er enig i denne præcisering af anvendelsesområder, men jeg finder det tvivlsomt, om den overførsel, der sker ved breve, pakker o.l., efter en naturlig forståelse er omfattet af formuleringen i nr. 11 ("erhvervsmæssigt udøver virksomhed med overførsel af penge eller andre værdier") bl.a. set i lyset af, at der i bemærkningerne til forslaget henvises til note 4 til FATFs særlige anbefaling VI som fortolkningsgrundlag. Definitionen er ifølge denne note:

"Money or value transfer service" refers to a financial service that accepts cash, cheques, other monetary instruments or other stores of value in one location and pays a corresponding sum in cash or other form to a beneficiary in another location by means of a communication, message, transfer or through a clearing network to which the money/value transfer service belongs. Transactions performed by such services can involve one or more intermediaries and a third party final payment."

Det nævnes videre:

"A money or value transfer service may be provided by persons (natural or legal) formally through the regulated financial system or informally through non-bank financial institutions or other business entities or any other mechanism either through the regulated financial system (for example, use of bank accounts) or through a net-

work or mechanism that operates outside the regulated system. In some jurisdictions, informal systems are frequently referred to as alternative remittance services or underground (or parallel) banking systems. Often these systems have ties to particular geographic regions and are therefore described using a variety of specific terms. Some examples of these terms include hawala, hundi, fei-chien, and the black market peso exchange."

Såfremt denne beskrivelse vurderes at dække transport af penge eller andre værdier i form af et brev eller en pakke, der skal transporteres fra et sted til et andet, vil det være hensigtsmæssigt, at der enten nævnes mere klart i bemærkningerne, eller at loven nævner "overførsel eller transport af penge eller andre værdier". Vurderes beskrivelsen i udkastet ikke at dække disse former for pengeoverførsler, bør det fremgå mere klart, at lovens dækning af sådan virksomhed ikke blot begrænses, men ophæves.

Det bemærkes i øvrigt, at statsadvokaturen under udvalgsarbejdet foreslog en regulering af de nævnte former for virksomhed på baggrund af, at der var en klar risiko for samt konkrete eksempler på, at de indgik i hvidvask eller finansiering af terrorisme, men at spørgsmålet ikke er medtaget i betænkningen, da disse virksomheder på tidspunktet for afgivelsen allerede var blevet omfattet af hvidvaskloven ved 2002-lovændringen (terrorpakken).

For så vidt angår nr. 13 om advokater, finder jeg, at den nuværende regulering, hvor også "anden forretningsmæssig rådgivning" er omfattet, bør bevares.

I bemærkningerne til 2002-lovændringen blev det fremhævet, at der er en brancheglidning, og at det var et ønske at stille de underretningspligtige rådgivere ens ved parallelle ydelser. Disse konkurrencemæssige betragtninger blev gentaget i Økonomi- og Erhvervsministeriets besvarelse af spørgsmål 24 (L 28 – bilag 4) stillet af Erhvervsudvalget den 30/5 2002.

Den foreslåede ændring vil betyde, at advokater som de eneste kan give visse former for forretningsmæssig rådgivning uden at være omfattet af loven, uagtet en sådan rådgivning ikke er et led i den særlig beskyttede del af advokaters virksomhed (jfr. udkastets § 7). Det nævnes i bemærkningerne, at det findes hensigtsmæssigt, at bestemmelsen er i overensstemmelse med direktivet. Det ses ikke at være nærmere begrundet, hvorfor dette nu findes at være hensigtsmæssigt.

Såfremt denne begrænsning vedrørende advokater ønskes, bør der anføres nogle fortolkningsbidrag til nærmere afgrænsning af, hvornår advokater er omfattet af hvidvaskloven – f.eks. med hensyn til, om mere generel rådgivning om selskabsformer, bankhemmelighed, regnskabskrav, gennemsigtighedskrav, trustoprettelse m.v., der ikke gives i forbindelse med køb eller oprettelse af noget, skal holdes uden for lovens anvendelsesområde, hvis den ydes af advokater.

Jeg vil særligt fremhæve, at mere generel rådgivning ofte vil være det, der er brug for ved valg af hvidvaskemetoder eller kanaler til finansiering af terrorisme.

For så vidt angår nr. 18 finder jeg, at forslaget fra Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet i betænkning nr. 1447/2004 om hvidvasklovgivningen om at udvide bestemmelsen til også at omfatte formidlere, beskikkede auktionsledere og betaling med højværdivarer som ædelmetaller, ædelstene, kunst, antikviteter, mønter og frimærker, bør medtages. Der var enighed blandt alle udvalgets medlemmer om denne regulering – formidlere og beskikkede auktionsledere ud fra den betragtning, at de har en kontakt med sælger og/eller køber, der kan betyde, at de som de eneste kan se, at der kan være tale om hvidvask, og betaling med højværdivarer for at begrænse en nærliggende omgælsesmulighed.

Ad § 3

I bemærkningernes 1. afsnit bør 3. pkt. udgå. Direktivet definerer hvidvask i relation til, hvilken hvidvask der skal underrettes om, og den aktuelle "kriminelle handling" er defineret som en "alvorlig lovovertrædelse" og nogle krav til, hvad der mindst skal betragtes som alvorligt.

Ad § 5

Det fremgår, at § 5, stk. 1, ikke er strafbelagt, og vedrørende pligten i stk. 2 henvises til den strafbelagte opbevaringspligt i § 22, stk. 2. Jeg finder imidlertid, at § 5, stk. 2, også bør være selvstændigt strafbelagt, da manglende notering (hvor der derfor intet er at opbevare) ellers vil være straf frit. En sådan regulering kan teknisk f.eks. ske ved, at § 5, stk. 2, opdels således:

"Stk. 2. Formålet med de i stk. 1 nævnte transaktioner skal så vidt muligt undersøges. Resultatet af en undersøgelse skal noteres og opbevares, jfr. § 22."

I § 36, stk. 1, kan der så henvises til § 5, stk. 2, 2. pkt., således at det ikke er undersøgelsespligten, men kun undladelsen af at notere resultatet af en faktisk foretaget undersøgelse, der belægges med straf.

Ad § 6

I det sidste afsnit i bemærkningerne til stk. 1 kan formuleringen give anledning til tvivl. Jeg vil foreslå, at sætningen udgår. Hvis den ikke blot udgår, bør den i stedet erstattes med: "Hvis den ansatte ved, at der er tale om hvidvask af udbytte fra en lovovertrædelse, der efter loven har en maksimumstraf på fængsel i 1 år eller derunder, er der ikke underretningspligt. Vælger den ansatte i et sådant tilfælde at gennemføre transaktionen uden at underrette politiet, vil det være strafbart som hæleri efter straffelovens § 290."

Med hensyn til stk. 2 bør det anføres, at Advokatsamfundets konkrete vurdering angår, om der er underretningspligt efter hvidvaskloven. Udkastets krav om, at underretningen i så fald straks videregives, kan eventuelt gentages.

Med hensyn til stk. 3 vil jeg foreslå, at der sidst i bestemmelsen anføres ", jf. dog stk. 4" svarende til den nuværende lov for at præcisere, at adgangen til at gennemføre transaktionen før underretning af statsadvokaturen ikke gælder i tilfælde, hvor der både er mistanke om hvidvask og om finansiering af terrorisme.

I bemærkningerne til stk. 3 og 4 skal "politiet" erstattes med "Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet".

Med hensyn til stk. 4 vil jeg foreslå, at det efter 1. punktum formuleres således: "Der er ved mistanke om finansiering af terrorisme på grund af Danmarks internationale forpligtelser ikke mulighed for at gennemføre transaktionen, før Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet er underrettet. Statsadvokaturen vil snarest tage stilling til en eventuel beslaglæggelse. Bestemmelsen begrænser i øvrigt ikke pligten til indefrysning af midler i henhold til terrorrelaterede anordninger eller EU forordninger vedrørende sanktioner. Finansrådet og statsadvokaturen har aftalt den praktiske fremgangsmåde ved underretninger, og Erhvervs- og Byggestyrelsen, der administrerer de nævnte sanktioner, og statsadvokaturen koordinerer deres arbejde på området."

Med hensyn til stk. 5 vil jeg foreslå, at 2. punktum i bemærkningerne formuleres således: "Bestemmelsen indeholder alene en henvisning til, at retsplejelovens almindelige regler finder anvendelse med hensyn til de oplysninger, der ikke indgår i underretningen."

Ad § 11

Henvisningen i indledningen til bemærkningerne til, at forslaget går videre end betænkningen, bør enten udgå eller suppleres med en henvisning til betænkningens s. 19, hvor det anføres, at FATFs nye krav vedrørende kundeidentifikation ikke er medtaget i betænkningen.

Med hensyn til bemærkningerne til stk. 2 finder jeg ikke, at et pasnummer isoleret set kan erstatte et CPR-nummer. Der er efterforskningsmæssigt behov for de oplysninger (fødedata), der er knyttet til det danske CPR-nummer, og som vil fremgå af en kopi af passet eller ved notering af alle væsentlige oplysninger i passet. Dette gælder ikke mindst i hastende sager, hvis der skal indhentes oplysninger fra samarbejdspartnere i udlandet, der måske kender flere personer med det aktuelle navn. Det har i praksis vist sig, at der kan opstå forsinkelser, hvis de først skal finde frem til de aktuelle fødedata til endelig identifikation via et pasnummer. Det skal også bemærkes, at pasnummeret vil kunne være meget gammelt i faste kundeforhold, og at arkiveringsprocedurer i forskellige lande kan gøre det vanskeligt eller umuligt at identificere via et pasnummer mange år efter.

Jeg finder i øvrigt, at der i videst mulige omfang bør indhentes og opbevares identifikationsdokumenter med fotografi, jfr. mine bemærkninger til § 22.

Ad § 15

Det anføres i bemærkningerne til stk. 2, at de lempeligere regler for EU medlemsstater m.v. følger af den fortolkende note til FATFs særlige rekommandation VII. Det bemærkes, at det fremgår af noten, at formålet med rekommandationen er, at oplysningerne skal være umiddelbart tilgængelige for politi, hvidvaskenheder og de modtagere, der skal tage stilling til en eventuel underretning. Der skelnes mellem krav til *cross-border transfer*, hvor afsender og modtager er i forskellige lande (countries), og *domestic transfer*, hvor de er i samme land (country). Det er kun ved sidstnævnte overførsler, der er lempeligere regler.

Jeg finder det på den baggrund tvivlsomt, om den foreslåede § 15 er i overensstemmelse med rekommandationen.

Det bemærkes, at politiets indhentelse af oplysninger fra andre lande vil skulle ske gennem det almindelige system for gensidig retshjælp, hvilket i nogle tilfælde kan ske rimeligt hurtigt, men bestemt ikke svarer til, hvor hurtigt edition kan gennemføres i Danmark. Det bemærkes endvidere, at bestemmelsen i udkastets § 17 ikke vil give politiet hjemmel til at rekvirere oplysninger fra udlandet i en straffesag uden om det almindelige retshjælpssystem.

Jeg er bekendt med, at der overvejes en fortolkning svarende til udkastet i EU, men jeg finder ikke, at udkastet bør anlægge den fortolkning, før det muligvis via en EU forordning bliver et krav.

Ad § 22

Af efterforskningsmæssige grunde vil jeg finde det hensigtsmæssigt, at der så vidt muligt tages og opbevares kopi af identifikationsdokumenter med fotografi, i hvert fald hvis der ikke er så mange yderligere identitetsoplysninger, at der ikke kan herske nogen tvivl overhovedet om identiteten (og i øvrigt er noteret alt vedrørende denne).

Dette skyldes især, at identitetstyveri gennem de senere år har været et stigende problem i hele verden, og at man derfor ved en sædvanlig verifikationsprocedure kan få lutter samstemmende oplysninger – men ikke den væsentlige, at oplysningerne vedrører en anden person end den aktuelle kunde. Dette betyder, at et fotografi nogle gange vil være det eneste udgangspunkt for efterforskningen, hvilket selvfølgelig vil vanskeliggøre denne, men trods alt ikke umuliggøre den.

Ad § 30

I bemærkningerne til stk. 2 bør udtrykket "hædelig" måske tilpasses udkastets formulering af kravet.

Ad § 31

Jeg vil foreslå, at stk. 2 udgår, og at muligheden for i overensstemmelse med direktivets artikel 37(4) at vælge en risikobaseret løsning kun nævnes i bemærkningerne, således at tilsynsmuligheden ikke begrænses i loven. Der kan vel under alle omstændigheder være behov for en begrænset kontrol af, at der i de aktuelle brancher eller dele af disse handles i overensstemmelse med loven – herunder for at se, om der er behov for udvidet kontrol på nogle områder – uden at branchen menes aktuelt generelt at være aktuel i relation til hvidvask og/eller finansiering af terrorisme. (Den helt overordnede risikovurdering er jo allerede udtrykt ved, at branchen er blevet underretningspligtig).

Det anføres i bemærkningerne, at "risikovurderingen vil bero på en vurdering af, om der er særlige forhold vedrørende virksomheden og dens branche". Det bør nok beskrives lidt mere klart, hvad der tænkes på, så det fremgår, hvornår tilsyn vil være aktuelt, og hvornår oplysningerne vil have en karakter, der gør, at yderligere oplysninger bør indhentes efter retsplejelovens regler i forbindelse med politiets efterforskning.

Ad § 36

Som nævnt under § 5 finder jeg, at noteringspligten i § 5, stk. 2, bør være strafsanktioneret.

Andet

Den i punkt 2 i de almindelige bemærkninger nævnte FN-konvention blev ratificeret den 27/8 2002.

Det bemærkes, at formidlere og beskikkede auktionsledere er nævnt som medtaget i pkt. 1 i de almindelige bemærkninger, og at formidlere, beskikkede auktionsledere og betaling med højværdivarer i bemærkningerne til § 31, stk. 1, er nævnt som omfattet.

Det bemærkes endvidere, at Nationalbanken i bemærkningerne til § 1 nævnes som omfattet af nr. 19.

Underretninger og indberetninger bruges lidt på skift i udkastet og bemærkningerne. Jeg vil foreslå, at der alene bruges udtrykket underretninger.

I øvrigt skriver jeg normalt "Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet" og ikke "Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet".

Udkastet giver mig ikke i øvrigt anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Henning Thiesen

---Oprindelig meddelelse---

Fra: Michael Andersen [mailto:MA@DE.DK]

Sendt: 15. september 2005 17:30

Til: Finanstilsynet@ftnet.dk

Cc: Styrelsen; Brancheråd; Eva Voigt; Palle Ulstrup; Thomas Torp

Emne: Høring - forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme

Idet der henvises til det den 18. august 2005 fremsendte høringsforslag, skal Dansk Ejendomsmæglerforening fremkomme med følgende bemærkninger:

I lighed med den nugældende lov forudsætter den fremsendte lovforslag, at det er muligt for virksomheden og de ansatte i denne at vurdere om en transaktion har eller kunne have tilknytning til hvidvask af udbytte fra kriminelle handlinger eller finansiering af terrorisme. Af forslagets § 5 fremgår nærmere, at "virksomheder og personer skal være opmærksomme på kunders aktiviteter, som på grund af deres karakter særligt menes at kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme".

Lovforslaget indeholder kun nogle helt generelle betragtninger over hvilke momenter, der kunne anses som mulige tegn på, at en given transaktion kunne have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme - komplekse og usædvanligt store transaktioner eller usædvanlige transaktionsmønstre - men herudover er virksomhederne og deres ansatte helt overladt til sig selv.

Ligeledes i lighed med den gældende lov påhviler det efter forslagets § 24 virksomheden at udarbejde interne regler, der skal sikre, at virksomheden og ansatte overholder loven.

Dansk Ejendomsmæglerforening mener ikke, at det er realistisk at forestille sig, at ejendomsmæglervirksomheder og ansatte i disse generelt har forudsætninger for at foretage den krævede vurdering uden nærmere informationer om mere konkrete situationer, der bør udløse "særlig opmærksomhed" og dermed hverken er i stand til at foretage en vurdering af om en given transaktion kan have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme endsige udarbejde interne regler, der sikre lovens overholdelse. Foreningen bemærker, at navnlig inden for ejendomshandel vil en transaktion stort set altid være både kompleks og - set i forhold til andre transaktioner - usædvanlig stor og disse kriterier er derfor uanvendelige inden for ejendomsmæglerbranchen. Foreningen skal derfor opfordre til, at loven klart - og så vidt muligt udtømmende - beskriver relevante forhold/situationer nærmere for de enkelte berørte brancher.

Meddelelse

Side 2 af 2

Endvidere foreskriver forslaget i § 6, at virksomheden og ansatte skal undersøge mistænkelige transaktioner og anmelde disse, hvis mistanken vedrører en lovovertrædelse, der har en strafferamme på mere end et år. Af bemærkningen fremgår, at dette også gælder særlovsovertrædelser.

Dansk Ejendomsmæglerforening skal påpege, at ejendomsmæglervirksomheder og ansatte i almindelighed ikke er bekendt med straffebestemmelser i særlovgivningen udover eget område. Disse bestemmelser er typisk udspunget af en særegen problemstilling på et bestemt erhvervsområde og kan på ingen måde forventes bekendt af andre end de, der virker inden for området. Foreningen finder det derfor urimeligt at pålægge virksomhederne og ansatte at være opmærksomme på om en given transaktion kunne have tilknytning til en overtrædelse af en straffebestemmelse i en særlovgivning. Når det endvidere tages i betragtning, at virksomheden og ansatte efter forslagets § 36 kan pålægges straf ved manglende anmeldelse, finder foreningen det stærkt retssikkerhedsmæssigt betænkeligt at pålægge virksomhederne og ansatte denne opgave. I det omfang det er muligt inden for direktivets rammer, bør forslaget formuleres sådan, at manglende anmeldelse af anmeldelsespligtige forhold ikke er forbundet med straffeansvar - alternativt, at ansvaret begrænses til forsætlige overtrædelser.

Afslutningsvis bemærkes, at foreningen generelt støtter en indsats mod hvidvask og finansiering af terrorisme. Foreningen finder imidlertid, at det ikke i Danmark er realistisk at forestille sig hvidvask af penge eller finansiere terrorisme gennem en ejendomshandel. Overdragelsen skal i Danmark - for at kunne gennemføres - anmeldes til såvel de danske skattemyndigheder som tinglysningsmyndighederne, og myndighederne får herigennem kendskab til parternes nøjagtige identitet. Endvidere har myndighederne informationer om parternes økonomi, tidligere ejendomstransaktioner m.m., der gør, at myndighederne er i stand til - langt bedre end ejendomsmæglervirksomhederne - at vurdere om en transaktion kan have tilknytning til hvidvask m.v.. Endelig skal foreningen påpege, at pengetransaktionerne i en ejendomshandel uden undtagelse foregår via en konto i et pengeinstitut, der også er omfattet af lovforslaget.

Det er derfor uden sagligt grundlag, at ejendomsmæglere i Danmark er omfattet af hvidvaskloven og de dermed forbundne opgaver og ansvar og foreningen skal derfor opfordre til, at der ved kommende revisioner af hvidvaskningsdirektiver arbejdes for, at ejendomsmæglere i Danmark ikke omfattes af direktivet - alternativt at direktivets anvendelsesområde over for ejendomsmæglere begrænses.

Foreninge skal også henvise til bemærkningerne i foreningens høringssvar af 22. oktober 1999.

Med Venlig hilsen

Michael Andersen

Chefjurist, advokat
Dansk Ejendomsmæglerforening
Islands Brygge 43
2300 København S
Dir. tlf. 32 64 45 78
Fax 32 64 45 99

E-mail ma@de.dk

Finanstilsynet
 Att.: Susanne Nielsen
 Gl. Kongevej 74 A
 1850 Frederiksberg C

Høring om udkast til ny hvidvasklov

15. september 2005

Indledning

Finanstilsynet har sendt et udkast til ny hvidvasklov i høring. Lovudkastet implementerer EU's 3. hvidvaskdirektiv og en række anbefalinger fra organisationen Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) og er dermed et led i den Internationale indsats mod terror og hvidvask. Såfremt lovforslaget vedtages, er Danmark det første land i EU, som vedtager de nye EU-regler.

Finansrådets Hus
 Amaliegade 7
 1256 København K

Telefon 3370 1000
 Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
 www.finansraadet.dk

Loven skal træde i kraft allerede 1. januar 2006. Lovforslaget forudsætter, at pengeinstitutterne skal opbygge kundeprofiler, implementere risikostyringssystemer, systemtilpasninger, udarbejde nye forretningsgange, uddanne medarbejdere samt opbygge en ny compliance funktion. Det er ikke muligt at have alle disse tilpasninger på plads allerede fra årsskiftet. Hertil kommer, at der er stor usikkerhed om, hvordan reglerne konkret skal håndteres. Der må derfor gives pengeinstitutterne den fornødne tid til at gennemføre implementeringen.

Journalnr. 468/02
 Dok. nr. 130546-v2

Finansrådet skal pege på, at hvidvaskdirektivet endnu ikke er offentliggjort i sin endelige udgave, og at direktivet først skal være en del af national ret 2 år efter, at det er offentliggjort. Herudover skal Kommissionen komme med fortolkningsregler til en række af direktivets centrale og uhåndterbare bestemmelser, idet EU-kommissionen ifølge direktivet ønsker at sikre, at de nye hvidvaskregler anvendes ens i medlemsstaterne. Disse fortolkningsregler ventes i første halvdel af 2006.

Finanstilsynet har oplyst, at den hurtige ikrafttræden skyldes, at den Internationale Valutafond (IMF) kommer på kontrolbesøg i Danmark vedrørende den finansielle lovgivning i februar måned 2006. Finansrådet stiller imidlertid spørgsmålstegn ved, om besøget fra IMF i sig selv skal begrunde en hastværkspræget vedtagelse af et så kontroversielt lovforslag.

Finansrådet har ikke problemer med formålet med reguleringen og kan principielt støtte tiltag mod hvidvask og terrorisme. Pengeinstitutterne bruger væsentlige ressourcer herpå og har inden for den gældende lovgivning et velfungerende samarbejde med Statsadvokaturen (Hvidvasksekretariatet).

Lovforslaget indeholder imidlertid en række politisk kontroversielle emner, som omfatter overvågning og anmeldelse af bankkunder uden kundernes

viden. Efter Finansrådets opfattelse bør lovgiver have en tæt føling med, hvad konsekvenserne af forslaget bliver, ligesom pengeinstitutterne som nævnt også har behov for at have klarhed over forslagets rækkevidde.

Side 2

Finansrådet mener, at lovforslaget bør afvente Kommissionens fortolkningsregler, og at lovforslaget bør drøftes nærmere i et lovforberedende udvalg med henblik på udarbejdelse af et klarere og mere operationelt lovudkast. Det kan nævnes, at der i forbindelse med implementeringen af databeskyttelsesdirektivet blev nedsat et registerlovsudvalg, som foretog en grundig vurdering af, hvordan lovgivningen konkret skulle udformes. Udvalget skulle blandt andet inddrage både personbeskyttelses- og administrative hensyn.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 130546-v2

Finansrådet skal pege på, at det foreliggende lovudkast ikke er et resultat af et udvalgsarbejde. Hertil kommer, at lovbemærkningerne ikke indeholder tilstrækkelige retningslinier for, hvordan reglerne nærmere skal forstås og administreres. I det mindste bør det i forbindelse med behandlingen af lovforslaget undersøges nærmere, om direktivet efterlader plads for en lempeligere implementering, end lovudkastet lægger op til, kombineret med en trinvis ikrafttræden.

Endelig ønsker Finansrådet at pege på, at det er væsentligt, at der ikke sker en overimplementering af direktivets regler.

Blandt de kontroversielle emner skal Finansrådet pege på:

- Overvågning af kunder
- Kontrol med politisk eksponerede personer (PEPs)
- Øget pligt til at indberette kunder til politiet
- Ikrafttrædelsen af reglerne 1. januar 2006.

Finansrådets uddybende bemærkninger til lovforslagets kontroversielle emner samt de tekniske bemærkninger til lovforslaget fremgår af **vedlagte** notat.

Med venlig hilsen

Sidsel Nordengaard

Direkte 3370 1064
sin@finansraadet.dk

NOTAT

Finansrådets bemærkninger til lovudkast til hvidvasklov

15. september 2005

Økonomiske konsekvenser:

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet skønnes til 10.000 timer på samfundsplan. Dette tal er urealistisk lavt henset til de øgede forpligtelser, som lovforslaget medfører for erhvervslivet, herunder i relation til etablering af risikoprofiler, udarbejdelse af risikoprocedurer, løbende overvågning af kunde-forhold med videre. Hertil kommer at de nævnte skærpede regler også skal gælde eksisterende kunde-forhold.

Kontakt Sidsel Nordengaard
Direkte 3370 1064
sin@finansraadet.dk

Journalnr. 469/02
Dok. nr. 130702-2

På grund af de administrative konsekvenser for erhvervslivet, foreslår Finansrådet, at lovudkastet forelægges for Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsreguleringen med henblik på forelæggelse for Fokuspanelet/Virksomhedspanelet.

Lovens administrative konsekvenser understreges yderligere af, at myndighederne selv vurderer at få et øget ressourceforbrug på knap 5 årsværk til administration af loven udover de årsværk, der i dag administrerer loven.

§ 1 - Anvendelsesområdet:

Det fremgår af bemærkningerne til § 1, at Værdipapircentralen, ATP og LD ikke er omfattet af loven, idet de ikke har direkte kundekontakt. Da loven retter sig mod de virksomheder, som har direkte kundekontakt og derved mulighed for at løse opgaver med kundeovervågning og indberetning af mistanke, mener Finansrådet, at PBS (Pengeinstitutternes Betalingsservice) og Dankort A/S ligeledes bør være undtaget fra loven.

Herudover ønsker vi at pege på, at det fremgår af lovbemærkningerne til § 1, nr. 19, at Danmarks Nationalbank er omfattet af loven. Der fremgår imidlertid ikke et nr. 19 af § 1, af lovtæksten.

I den forbindelse ønskes i øvrigt medtaget bemærkninger om, hvad der gælder i relation til andre landes, EU-landes eller tredjelands centralbanker, jf. § 18, stk. 3 om korrespondentbanker og § 20, stk. 1, nr. 1 og nr. 2 om undtagelser fra legitimationskravene.

§§ 2 og 18, stk. 4 - Reglerne om PEPs:

Lovforslaget indebærer særlige krav til kundidentifikation samt krav overvågning af såkaldte politisk eksponerede personer, som er bosiddende i ud-

landet, men har en dansk bankkonto. Med politisk eksponerede personer menes personer, som har eller har haft en højerestående offentlig funktion fx statsoverhoveder, højtstående embedsmænd, dommere, generaler og efter Finansrådets opfattelse også EU-parlamentarikere m.v. Skærpet overvågning gælder også for de pågældendes ægtefæller og nærtstående medarbejdere, og indebærer navnlig, at de pågældende personers transaktioner følges tæt.

Side 2

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 130702-2

Definitionen af de omfattede personers "nærtstående" går i øvrigt langt videre end direktivets definition. Artikel 3, 8) i direktivet omfatter således kun "umiddelbare familiemedlemmer eller personer, der er kendt som deres nære medarbejdere".

De foreslåede regler efterlader en række uafklarede spørgsmål frem for alt, hvordan den enkelte bankmedarbejder skal kunne identificere politisk eksponerede personer, disses familier og medarbejdere, samt hvordan reglerne i øvrigt skal håndteres i praksis. Disse spørgsmål ventes nærmere afklaret med Kommissionens retningslinier til direktivet.

I øvrigt anføres i direktivet, at bestemmelsen navnlig sigter på personer fra lande, hvor der er udbredt korruption, hvilket ikke kommer tilstrækkeligt klart frem i lovbemærkningerne.

Som nævnt indledningsvist i høringsbrevet bør lovforslaget afvente Kommissionens supplerende regler, som ikke alene udgør fortolkningsbidrag, men udfyldende, bindende bestemmelser.

Alternativt bør lovbemærkningerne udbygges, så de bliver operationelle i filialledet. Det skal eksempelvis fremgå af lovbemærkningerne, hvordan bankmedarbejderen skal kunne identificere disse PEPs og ikke mindst deres ægtefæller, børn og forældre, samt nære samarbejdspartner og medarbejdere.

§ 2 og § 11, stk. 3 – identifikation af selskabers reelle ejere:

Det følger af lovudkastets § 11, stk. 3, at pengeinstituttet skal træffe "rimelige" foranstaltninger for at identificere et selskabs reelle ejerkreds. § 2, nr. 4 indeholder overordnede kriterier for, hvad der ligger i begrebet "reel ejerkreds". Finansrådet efterlyser mere detaljerede lovbemærkninger til bestemmelsen, herunder om, hvad der ligger i "rimelige foranstaltninger", og således hvor meget der egentlig kræves af pengeinstituttet i den henseende.

Direktivets betragtning 10 kommer i øvrigt ikke tilstrækkeligt frem i lovbemærkningerne. I betragtning 10 er det anført, at det står institutterne frit, om de vil opfylde identifikationskravet ved at anvende offentlige registre over egentlige ejere, anmode deres kunder om relevante oplysninger eller indhente oplysningerne på anden måde.

§ 5, stk. 2 – Interne undersøgelser:

Side 3

§ 5 indeholder en generel forpligtelse for pengeinstitutterne til at være opmærksomme på forhold, som måtte give anledning til mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at resultatet af undersøgelser vedrørende umiddelbart mistænkelige transaktioner, skal noteres og opbevares efter reglerne i § 22.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 130702-2

Det er væsentligt at pege på, at resultaterne af de omtalte undersøgelser hører til pengeinstituttets interne arbejdsdokumenter, som den pågældende kunde ikke har adgang til at gøre sig bekendt med.

Finansrådet går endvidere ud fra, at Datatilsynet tiltræder, at det er foreneligt med Persondataloven, at et pengeinstitut registrerer (behandler) en mistanke om for eksempel momssvindel, uagtet at der måske aldrig sker en underretning til politiet af denne mistanke. Vi henviser til Persondatalovens § 8, nr. 4 og § 50.

§ 6 – Indberetningspligtens omfang:

Lovforslaget indeholder mere vidtgående forpligtelser for pengeinstitutterne end i dag til at indberette kunder til politiet i tilfælde af mistanke om hvidvask mv. En konsekvens af lovforslaget vil være, at mistanke om enhver strafbar lovovertrædelse skal indberettes (hemmeligt) til politiet.

Direktivet knytter indberetningspligten til "alvorlige lovovertrædelser" (serious crimes), der er defineret som lovovertrædelser med en strafferamme på over 1 års fængsel. I Danmark vil denne strafferamme imidlertid betyde - grundet de brede danske strafferammer - at mistanke om enhver strafbar lovovertrædelse som nævnt skal indberettes.

Borgere i almindelighed har ikke kendskab til konkrete strafferammer i lovgivningen, og det fremgår i erkendelse heraf af lovmotiverne, at indberetning derfor skal baseres på kundeforholdets *atypiske* karakter. Dette er efter Finansrådets opfattelse et meget svagt indberetningskriterium og har intet med strafferammer på over 1 år at gøre. Lovmotiverne indeholder ikke den fornødne vejledning til pengeinstitutterne i håndteringen heraf

En så bred indberetningspligt vil efter Finansrådets opfattelse medføre, at hvidvaskloven får karakter af en "anmelderlov", der gør de underretningspligtige til "anmeldere". Dette rejser særlige samfundsmæssige og etiske spørgsmål, med mindre der er tale om grov kriminalitet. Retsbeskyttelseshensynet i relation til den indberettede (eventuelt uskyldige) borger bør veje tungt.

I relation til ansvarsfrihedsbestemmelsen bør det afklares, hvordan man ved indberetning kan have god tro i spørgsmålet om strafferammen, når bankmedarbejderen ikke har eller kan have kendskab til strafferammer eller den underliggende kriminalitet, jf. også lovbemærkningerne herom.

I øvrigt kan Finansrådet henvise til Hvidvaskbetænkningen fra 2004 afgivet af Brydesholt-udvalget, hvoraf det fremgår på s. 54, at det er alle alvorligere former for kriminalitet, der bør være omfattet af underretningspligten.

Side 4

Det fremgår videre på s. 57, at i tilfælde, hvor der er tale om hvidvask vedrørende den grovere del af kriminaliteten, fører samfundsmæssige behov for afdækning af disse kriminelle handlinger til, at eventuelle lovbestemte tavshedsforskrifter kan vige.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 130702-2

Endelig fremgår det på side 57, at en regulering en regulering, der tilgodeser til nævnte hensyn vil være, at underretningspligten kun vedrører hvidvask af udbytte, der stammer fra alvorlige strafbare lovovertrædelser.

§ 11 – Kundeovervågning og risikoprofiler:

Lovforslaget indebærer generelt at kundeforhold skal overvåges. Transaktioner skal løbende overvåges for at sikre, at transaktionen er i overensstemmelse med den pågældende kundes risikoprofil. I den forbindelse skal pengeinstituttet løbende ajourføre dokumenter, data og andre oplysninger på kunden.

Hvad ligger der nærme i denne overvågning, og hvor langt skal pengelinstituttet gå i sin kundeovervågning for at opfylde loven? Herudover følger det af bestemmelsen, at pengeinstitutterne skal tildele deres kunder risikoprofiler. Det er uklart, hvad der mere præcist ligger heri.

Det er også uklart, hvorledes pengeinstitutterne skal anvende bestemmelsen i § 11, stk. 7 om, at legitimationsproceduren kan gennemføres ud fra en risikovurdering, men samtidig skal kunne godtgøre over for myndighederne, at den valgte procedure er tilstrækkelig.

Vi har ikke hidtil i Danmark haft regler om inddeling af kunder i risikoprofiler eller om kundeovervågning. Finansrådet finder i øvrigt principielt sådanne regler betænkelige, og finder det nødvendigt med operationelle lovbestemmelser, således at det tilsikres mindst indgribende forhold for kunderne. Loven vil således skulle omfatte ikke blot nye kundeforhold, men også eksisterende kundeforhold herunder eksisterende kunder, hvor kundeforholdet er etableret før 1. juli 1993.

Bestemmelsen i § 11, stk. 8 om sådanne gamle kundeforhold er i øvrigt uklar, jf. ordene "på et passende tidspunkt og på grundlag af en risikovurdering".

§ 15 – betalingsformidling:

I relation til § 15, stk. 5 er det vores opfattelse, at bestemmelsen er snævrere end artikel 10 b i den fortløkkende note, idet den danske bestemmelse er begrænset til betalinger inden for EU- eller EØS-lande i modsætning til den fortløkkende note. Bestemmelsen bør også omfatte clearings- og afviklingssystemer i lande uden for EU i overensstemmelse med den fortløkkende note.

Side 5

Hertil kommer, at den fortolkende note også vedrører bank-til-bank transaktioner, hvorimod den danske bestemmelse omhandler clearings- og afviklingsøjemed.

Implementeringen af § 15 kræver større systemtilpasninger, hvorfor det er nødvendigt med minimum et års implementeringsfrist fra lovens vedtagelse. Tilsvarende må det forventes at den kommende forordning også vil medføre yderligere tilpasninger, hvilket også må tages i betragtning.

Journalnr. 468/02
Dok. nr. 130702-2

§ 16 – Oplysning fra 3. mand:

Lovbemærkningerne til § 16, stk. 1: " er meddelt tilladelse til at udøve virksomhed i Danmark svarende hertil", er ikke i overensstemmelse med lovforslagets § 16, stk. 1.

I relation til § 16, stk. 2, bemærkes, at det er af væsentlig betydning, at pengeinstitutterne har adgang til information om, hvilke virksomheder/lande – uden for EU – der er underlagt krav om kundekendskab mv., og at sådan information løbende opdateres. I modsat fald har regien ingen større praktisk betydning for danske institutter, modsat EU-kommissionens intention med disse nye bestemmelser.

Direktivets art. 19 om udliciterings- og agenturforhold må også medtages i den danske hvidvasklov.

§ 18, stk. 3 – Korrespondentbanker:

Det må som nævnt afklares, hvordan centralbanker skal behandles.

§ 18, stk. 3, nr. 4 og lovbemærkningerne hertil efterlader nogen tvivl med hensyn til, om det er unødvendigt, at den udenlandske bank "skal have skriftlige procedurer, forudsat det er klart, hvem der har det enkelte ansvar for ...". Menes hvilken fysisk person, der er ansvarlig (=compliance officer), eller menes hvilken afdeling/område i den pågældende udenlandske bank?

§ 19 – undtagelser fra legitimationsreglerne:

§ 19 indeholder en række undtagelser fra legitimationsreglerne for så vidt angår livsforsikrings- og pensionsaftaler.

Finansrådet mener, at der tilsvarende bør gælde nogle modifikationer i legitimationsreglerne for så vidt angår medarbejderaktieordninger, idet det i praksis er urealistisk at kræve, at samtlige medarbejdere i et større firma møder op i pengeinstituttet for at legitimere sig, og idet medarbejderaktieordninger ikke er "oplagte" metoder til hvidvask eller terrorfinansiering.

Finansrådet foreslår, at selskabet, som vil udstede medarbejderaktier, skal levere identitetsoplysningerne på den pågældende kunde til pengeinstituttet. Selskabet skal i den forbindelse bekræfte overfor pengeinstituttet, at der har været forevist behørig legitimation vedrørende den enkelte medarbejder.

bejders oplysninger samt at legitimation vil blive forevist pengeinstituttet på forlangende.

Side 6

Dette suppleres med, at medarbejderdepotet i banken spærres, således at hverken medarbejderen eller kreditorer kan disponere over depotet i bindingsperioden.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 130702-2

Banken vil inden 8 dage kontrollere informationerne mod CPR-registeret, og depotet vil være markeret "ej hvidvasklegitimeret". Det vil således ikke være muligt at oprette et egentligt kundeforhold i pengeinstituttet før end legitimation er forevist efter de almindelige regler i loven.

Der henvises for mere detaljerede informationer til **vedlagte** brev af 5. juli 2005 til Finanstilsynet.

§ 20 - Undtagelse fra kravene om legitimation:

Det må præciseres i § 20, stk. 1, 1) og 2), at de skærpede krav til korrespondentbanker i § 18 heller ikke gælder når betingelserne i 1) og 2) er opfyldt.

Også i relation til § 20, stk. 1 er det nødvendigt med en fortegnelse over de pågældende institutter i 3. lande, jf. bemærkningen ovenfor vedrørende § 16, stk. 2. Det kan ikke være op til hvert enkelt institut at vurdere, om et 3. land har tilstrækkelige hvidvaskregler. Det må så at sige være umuligt.

Af § 20 fremgår det ikke, om et pengeinstitut fortsat skal foretage identifikation, hvor der oprettes separate klientkonti.

§ 22 - opbevaring af kundeoplysninger:

Det følger af § 22, stk. 2, at oplysningerne, som pengeinstituttet banken skal opbevare, skal kunne fremfindes "samlet". Finansrådet efterlyser nærmere retningslinier til, hvad der ligger heri. Formålet med bestemmelsen er, at myndighederne skal kunne få hurtig adgang til oplysningerne.

§ 26 - Fraråde kunderne ulovlig virksomhed:

Det følger af § 26, at banker og andre omfattet af loven, skal holde hemmeligt overfor deres kunder, at der er opstået en mistanke, som er indberettet til politiet.

Det fremgår af stk. 2, at forbuddet ikke er til hinder for, at advokater, revisorer og andre rådgivere kan fraråde deres kunder at udøve ulovlig virksomhed. Denne bestemmelse bør også gælde for pengeinstituttet, når de rådgiver deres kunder? I modsat fald rejser bestemmelsen spørgsmål som må afklares nærmere i relation til rådgiveransvar og medvirken.

Videre i relation til § 26 skal det bemærkes, at det i direktivets 33 er anført, at bestemmelsen i art. 28 ikke har forrang for national lovgivning om databeskyttelse og tavshedspligt. Det må derfor også nævnes i lovbemærk-

ningerne til § 26, at den nævnte videregivelsesadgang er i overensstemmelse med persondataloven og Datatilsynets praksis.

Side 7

EU-kommissionen har lagt vægt på, at der i det nye direktiv medtages regler om beskyttelse af pengeinstituttets medarbejdere, jf. art. 27 og betragtning 32.

Journalnr. 468/02

Dok. nr. 130702-2

Finansrådet finder, at denne nye bestemmelse i direktivet – som alle de europæiske bankforeninger har arbejdet på at få ind i selve direktivet også skal medtages i den danske hvidvasklov. En "aktuel orientering" fra politimesterforeningen kan ikke erstatte en egentlig lovregel.

Finanstilsynet
 Susanne Nielsen
 Gl. Kongevej 74 A
 1850 Frederiksberg C

Legitimationsregler vedrørende medarbejderaktieordninger

Med henvisning til tidligere drøftelser med Finanstilsynet om legitimationsregler vedrørende medarbejderaktieordninger i pengeinstitutterne skal Finansrådet foreslå følgende ordning.

Indledningsvis ønsker vi at pege på, at de karakteristika, der knytter sig til etableringen af en medarbejderaktieordning (medarbejderaktier), indebærer, at medarbejderaktieordninger med depot og afkastkonto ikke er "oplagte" metoder til hvidvask eller terrorfinansiering.

De nævnte karakteristika er følgende:

- Bankens serviceydelser er entydigt rettet mod erhvervskunder (selskaber).
- Beslutningen om at udstede medarbejderaktier træffes ensidigt af det enkelte selskabs bestyrelse/generalforsamling.
- Alle aktier i tilknytning til en medarbejderaktieordning skal opbevares i ét og samme pengeinstitut, som vælges af selskabet.
- Medarbejderaktieordningen oprettes efter reglerne i ligningsloven. Selvom ordningen ikke længere skal forhåndsgodkendes af skattemyndighederne, skal selskabets revisor efterfølgende afgive en erklæring om, at ordningen er etableret i overensstemmelse med de gældende regler, samt at alle formalia er overholdt.
- Den enkelte medarbejder i selskabet, som etablerer ordningen, har ingen indflydelse på nogen af de ovenstående punkter. Den pågældende medarbejder har alene indflydelse på, om vedkommende ønsker udnyttet selskabets tilbud eller ej.

Vedrørende medarbejderdepotet

Til brug for etableringen af et medarbejderdepot foreslår vi, at selskabet, der vil udstede medarbejderaktier, skal levere følgende oplysninger på alle de medarbejdere, der ønsker at acceptere selskabets tilbud om medarbejderaktier:

- 1) Medarbejderens navn
- 2) Adresse
- 3) CPR-nummer

5. juli 2005

Finansrådets Hus
 Amallegade 7
 1256 København K

Telefon 3370 1000
 Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
 www.finansraadet.dk

Journalnr. 468/02
 Dok. nr. 125767-v1

På fortegnelsen over de pågældende medarbejdere skal selskabet bekræfte at have fået forevist behørig legitimation vedrørende hver enkelt medarbejder, der dokumenterer de nævnte identitetsoplysninger, samt at legitimationen vil blive forevist banken på forlangende.

Side 2

Behørig legitimation behøver ikke nødvendigvis at være den såkaldte 1. classes-legitimation som beskrevet i Finansrådets retningslinjer vedrørende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme. Det er Finansrådets vurdering, at en arbejdsgiver, fx gennem skatteindeholdelse og rapportering til skattevæsenet samt andre rapporteringer til offentlige instanser, har den nødvendige sikkerhed for medarbejderens rette identitet.

Journalnr. 468/02468/02

Dok. nr. 125767-v1

Medarbejderdepotet spærres, således at hverken medarbejderen eller dens kreditorer kan disponere over depotet i bindingsperioden. Det pågældende depot kan alene indeholde medarbejderaktier og ikke kundens eventuelle andre aktier/værdipapirer.

Banken kontrollerer inden 8 dage efter oprettelsen af kundeforholdet (medarbejderdepot og afkastkonto) via CPR-registeret, at de modtagne kundeinformationer er korrekte.

Den pågældende medarbejder oprettes som kunde i bankens systemer, hvis ikke medarbejderen i forvejen er kunde i det pågældende pengeinstitut. Depotet er spærret i henhold til ligningsloven, og kunden advarselsmarkeres med teksten "Legitimation ej forevist". Denne markering betyder, at kunden ikke kan disponere over aktierne ved bindingsperiodens udløb, før end kunden har forevist sædvanlig legitimation i henhold til hvidvaskloven.

Vedrørende afkastkontoen

I forbindelse med etableringen af medarbejderdepotet oprettes også en afkastkonto. Den kan oprettes i det pengeinstitut, hvor medarbejderaktieordningen er etableret, eller - med selskabets accept - i det pengeinstitut medarbejderen selv anviser.

Afkastkontoen skal også være advarselsmarkeret med teksten "Legitimation ej forevist". Det betyder, at hvis kunden vil disponere over indeståendet/hæve på kontoen, skal der først forevises sædvanlig legitimation i henhold til hvidvaskloven. Såfremt den pågældende medarbejder i forvejen er kunde i det pågældende pengeinstitut, hvor medarbejderaktieordningen er etableret, er det naturligvis ikke nødvendigt med en sådan markering.

Afkastkontoen spærres imidlertid ikke. Kunden kan derfor frit disponere over kontoen, ligesom kunden eller tredjemand kan overføre penge til kontoen. Legitimation i henhold til hvidvaskloven kræves forevist, hvis kunden vil hæve på kontoen, som nævnt ovenfor.

Vi går i øvrigt ud fra, at der ikke kræves hvidvasklegitimation ved overførsel af indeståendet på afkastkontoen i bindingsperioden samt ved overførsel af depot og afkastkonto efter udløbet af bindingsperioden, når overførslen sker

til et pengeinstitut, hvor medarbejderen i forvejen er kunde. I disse situationer forudsættes kunden således allerede legitimeret i henhold til hvidvaskeloven.

Side 3

For så vidt angår eksisterende, allerede etablerede medarbejderdepoter/afkastkonti, som er oprettet uden erklæring fra arbejdsgiveren (selskab), foreslås, at disse løber videre, dog således at såvel depot som afkastkonto spærres og forsynes med advarselsmarkering om, at hvidvasklegitimation ikke er forevist.

Journ.nr. 468/02468/02

Dok. nr. 125767-V1

Såfremt I måtte have spørgsmål til ovenstående, er I selvsagt velkomne til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Sidsel Nordengaard

Direkte 3370 1064
sin@finansraedet.dk

DEN DANSKE FONDSMÆGLERFORENING

Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Att.: Finansinspektør Susanne Nielsen

Den danske Fondsmæglerforening

www.fondsmæglerforeningen.dk

 Sekretariat:

Børsen
DK-1217 København K
Telefon 70 13 12 00
Telefax 70 13 12 01

 Formandskab:

C/O: Dansk Aktie- & Anlægsbørs A/S
Vesterbrogade 149
DK-1620 København V
Telefon 70 10 55 50
Telefax 70 10 55 51

Dato: 20. september 2005

J.nr. 1911-0005 - Udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme

Den Danske Fondsmæglerforeningen har modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring.

Fondsmæglerforeningen har i den forbindelse gennemgået Finansrådets høringssvar og kan tilslutte sig Finansrådets kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen
Den Danske Fondsmæglerforening

Helene Rising
sekretariatschef

HTS

Interesseorganisationen

■ Finanstilsynet
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Att.: Finansinspektør Susanne Nielsen

Dato: 20. september 2005
Deres ref.: 1911-0005
Vores ref.: 454 KAO/HER/amj

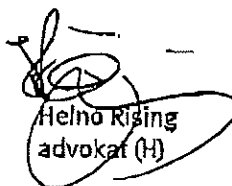
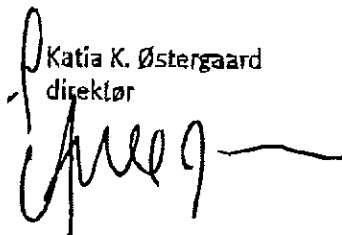
■ Udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af Udbytte og finansiering af terrorisme

HTS-I har modtaget ovennævnte udkast til lovforslag til høring.

HTS-I har i den forbindelse gennemgået Finansrådets høringssvar og kan tilføje sig Finansrådets kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Katia K. Østergaard
direktør

Helne Risting
advokat (H)

■
HTS · Hvide Transport
og Serviceen verving
Børsen
1217 København K
Telefon 70 13 200
Telefax 70 13 201
hts@hts.dk
www.hts.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Jan Bønæs [mailto:JBN@gl.stm.dk]

Sendt: 15. september 2005 13:30

Til: finanstillsynet@ftnet.dk

Cc: chk@stm.dk; stm@stm.dk; srl@stm.dk; anho@gh.gl

Emne: Udkast vedr. hvidvask-lovgivning HØRING

For Susanne Nielsen

I fortsættelse af mail af 19. august 2005 skal Rigsombudsmanden i Grønland meddele, at åRigsombudsmanden i Grønland ses ikke at have bemærkninger til lovforslaget ud over, at det af § 38 fremgår, at dele af lovforslaget vil kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, de afvigelser, som de grønlandske forhold tilsiger. Rigsombudsmanden i Grønland har derfor til orientering oversendt lovforslaget med bemærkninger - de senest modtagne udgave - til Grønlands Hjemmestyre med henblik på vurdering af en eventuel senere ikrafttræden for Grønland med de afvigelser, som de grønlandske forhold tilsiger.

Grønlands Hjemmestyre er efterfølgende anmodet om at afgive høringssvar. Forinden Grønlands Hjemmestyre, ved Direktoratet for Erhverv, landbrug og Arbejdsmarked afgiver høringssvar har man anmodet om forlængelse af høringsfristen for at kunne forelægge forslaget for Grønlands Hjemmestyre, Økonomidirektoratet.

Høring heraf forventes at kunne ske inden for en uge.

Vi vil vende tilbage hertil, når der foreligger nyt fra Grønlands Hjemmestyre i sagen.

Jan Bønæs
Fuldmægtig

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND
Postboks 1030
3900 Nuuk

Tlf: +299 32 10 01
fax +299 32 41 71

NAMMINERŠORNERULLUTIK QOARTUSSAT • GRØNLANDS HJEMMESTYRE • GREENLAND HOME RULE

Inuusutissaarslornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermuliu Pisortaqarfik
 Direktoratet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked
 Department of Industry, Agriculture and Labour

Rigsombudsmanden i Grønland
 /Her

Høringssvar vedr. forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme og forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v. og lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber.

6. november 2005
 J.nr. 62.09.24,
 60.09.02, 60.09.03

Direktoratet for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked har dags dato modtaget en mail fra Rigsombudsmanden i Grønland med anmodning om, at Grønlands Hjemmestyre afgiver høringssvar vedr. ovenstående lovforslag. Den oplyste høringsfristen udløber med udgangen af den 14. september 2005.

Poëiboka 1001
 3900 Nuuk
 Qq/tel +299 34 60 00
 Fax +299 32 56 00
 lp@gh.gl
 www.nanoq.gl

Direktoratet har som følge heraf, bedt om fristforlængelse, bl.a. med henblik på at koordinere et høringssvar med Økonomidirektoratet.

Henset til den korte høringsfrist anser direktoratet det ikke muligt at foretage en helt så grundig indholdsmæssig vurdering af forslagene som ønsket eller i øvrigt høre alle relevante direktorater i Hjemmestyret om forslagernes indhold.

Under hensyn hertil og at en eventuel ikraftsættelse for Grønland vil betyde en aktivering af processen om ikraftsættelse ved forelæggelse for Grønlands Hjemmestyre til udtalelse efter reglerne i Statsministeriets vejledning, afgiver direktoratet hermed begrænsede indholdsmæssige bemærkninger til lovforslagene.

Direktoratet tilslutter sig, at der i forslaget til ændring af lov om finansiel virksomhed § 1, stk. 34, fremgår, at der i § 345 indsættes et nyt stk. 6 om, at Grønland udpeger en særligt sagkyndig, som efter formandens beslutning kan deltage i det finansielle virksomhedsråds møder uden stemmeret, i forbindelse med sager vedrørende grønlandske forhold.

Det fremgår endvidere af forslagens § 1, stk. 35, at der indsættes som nummer 19 i § 354, stk. 5, at "Det grønlandske landsstyremedlem for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked som led i ansvaret for den økonomiske stabilitet i Grønland og til brug for krisehåndtering af finansielle virksomheder i Grønland."

Al korrespondance bedes adresseret til direktoratet og ikke til enkelte personer
 e-mail bedes sendt til lp@gh.gl og ikke til enkelte personer

1/2

Grønlands Hjemmestyre finder det uhensigtsmæssigt, at navnet på landsstyreområdet direkte fremgår af lovteksten henholdsvis bemærkninger, idet landsstyreområdets sammensætning kan ændres med tiden, herunder også navnet.

Grønlands Hjemmestyre foreslår i stedet, at der enten står "Landsstyret" eller "Det grønlandske landsstyremedlem for pågældende ressortområde".

Såfremt Finanstilsynet fastholder, at der skal stå "landsstyremedlem for Erhverv, Landbrug og Arbejdsmarked" bedes de tre områder blive skrevet med stort.

Ikingutinnarsunik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Anita Hoffer
Fuldmægtig
Toqq/direkta 34 56 31

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Fleming Friis Larsen [mailto:flemingfl@fanet.dk]

Sendt: 19. september 2005 16:12

Til: finanstilsynet@ftnet.dk

Emne: Høring af udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

FA takker for at blive hørt i forbindelse med ovenstående forslag. Vi hør ikke særskilte bemærkninger men skal henvise til høringssvar fra brancheorganisationerne i finanssektoren.

Med venlig hilsen,
Fleming Friis Larsen

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: bbh@lopi.dk [mailto:bbh@lopi.dk]

Sendt: 15. september 2005 11:40

Til: finanstilsynet@ftnet.dk

Emne: Fw: Høring af udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering

Lokale Pengeinstitutter har modtaget ovennævnte lovforslag i høring, hvilket vi takker for.

For god ordens skyld skal jeg oplyse, at vi i det hele henholder os til Finansrådets høringssvar.

Med venlig hilsen

Berit Birkemose Hansen
LOKALE PENGEINSTITUTTER
Tlf. 33 41 84 27

RIGSADVOKATEN

Finanstilsynet
Gammel Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

DATO

15 SEP 2005

JOURNAL NR.

RA-2005-609-0047

BØDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSER

SAGSBEHANDLER: ERN

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 18
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00
FAX 33 43 67 10

Ved skrivelse af 18. august 2005 (j.nr. 1911-0005) har Finanstilsynet anmodet mig om en udtalelse vedrørende det samtidig fremsendte udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Jeg kan oplyse, at jeg fra Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet har modtaget kopi af statsadvokatens høringssvar af 7. september 2005, hvortil jeg skal henvise.

Lovudkastet ikke giver mig i øvrigt ikke anledning til bemærkninger.

Henning Fode

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8, 1306 København K. Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 e-mail: fsr@fsr.dk Internet: www.fsr.dk

Finanstilsynet
Att.: Susanne Nielsen
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

E-mail: finanstilsynet@ftnet.dk, clu@ftnet.dk, tsf@ftnet.dk

19. september 2005

nea/osj/dor (X:\Faglig\HORSVAR\2005\H094-05.doc)

Udkast til forslag til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme

Finanstilsynet har ved e-mail af 19. august 2005, j.nr. 1911-0005, fremsendt ovennævnte udkast til lovforslag med anmodning om bemærkninger.

Lovforslaget har til hensigt at gennemføre det helt nye 3. hvidvaskdirektiv i dansk lovgivning. Dette direktiv er bl.a. baseret på de reviderede anbefalinger til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, som Financial Action Task Force (FATF) udsendte i 2003. Lovforslaget tager i øvrigt udgangspunkt i betænkning nr. 1447 fra 2004 afgivet af Justitsministeriets udvalg om økonomisk kriminalitet og datakriminalitet.

FSR skal generelt bemærke, at foreningen kan støtte indførelsen af skærpede krav til de forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering baseret på internationale standarder og EU-direktiver herom. Foreningen har herudover følgende bemærkninger til enkelte dele af lovudkastet og bemærkningerne:

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 1, nr. 13, at bestemmelsen i den eksisterende hvidvasklov om, at advokater også er omfattet af hvidvaskloven, når de yder anden forretningsmæssig rådgivning, udgår, da "det findes hensigtsmæssigt, at bestemmelsen er i overensstemmelse med direktivet". Endvidere fremgår det, at advokater "kun er omfattet af lovforslaget i relation til klienter. De er derfor ikke underretningspligtige, hvis de afviser en henvendelse fra en person, hvor der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, hvis den pågældende ikke har klientstatus".

Disse betragtninger, som forekommer fornuftige, synes i givet fald også relevante i relation til statsautoriserede revisorer, idet disse ofte yder forretningsmæssig rådgivning i lighed med advokater. Konkurrencemæssige hensyn og hensynet til tavshedspligten taler derfor for ensartede regler for revisorer og advokater.

Foreningen har i øvrigt med tilfredshed konstateret, at der i lovbemærkningerne til § 6 er en god, udførlig forklaring på, hvordan en underretningspligtig virksomhed eller person skal håndtere forskellige typer af situationer, herunder henvendelser fra potentielle kunder om forsøg på hvidvask eller terrorfinansiering.

I bemærkningerne til § 11 er det bl.a. fastslået, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal kræve legitimation fra kunden – dvs. kontrol af cpr-nummer/cvr-nummer eller – for personer, der ikke er hjemmehørende i Danmark – pasnummer eller lign. Endvidere fremgår det, at der skal træffes rimelige foranstaltninger for at identificere de reelle ejere af kundevirksomheder.

FSR skal hertil bemærke, at disse krav naturligvis medfører en vis belastning/besværliggørelse af de administrative rutiner ved etablering af kundekontakt. Af konkurrenceinæssige hensyn bør det overvejes, om de i bemærkningerne anførte krav svarer til de krav, som vil blive stillet i andre lande.

I relation til § 31, hvor der indføres en pligt for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at påse, at bl.a. statsautoriserede revisorer overholder loven om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering, skal FSR bemærke, at det kun er yderst sparsomt omtalt i bemærkningerne og i betænkning nr. 1447/2004, hvordan dette tilsyn påtænkes udført. Dog forekommer det fornuftigt, at tilsynet vil ske på grundlag af en risikovurdering samt på grundlag af generel vejledning om reglerne og kontakt til relevante brancheforeninger, jf. lovbemærkningerne.

FSR yder ligeledes en vejledende indsats, og i den forbindelse kan henvises til Revisionsudtalelse (UR 2002-3) om "Forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme" fra FSRs revisionstekniske udvalg. Det er i øvrigt FSRs vurdering, at den lovpligtige revision har en effektiv, forebyggende effekt i relation til forekomsten af hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, hvorfor disse aktiviteter sjældent forekommer i danske aktie- og anpartsselskaber.

Der savnes i øvrigt eventuelle oplysninger i lovbemærkningerne om, hvordan tilsynet forventes udført i andre lande.

---oo0oo---

Foreningen står gerne til rådighed, såfremt Finanstilsynet ønsker en uddybning af ovennævnte bemærkninger.

Med venlig hilsen

Niels Ebbe Andersen
fagdirektør

Ole Steen Jørgensen
afdelingschef

Finanstilsynet (10 59 81 84)
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Sendt til: finansstilsynet@ftnet.dk

23. september 2005

Vedrørende udkast til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
df@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2005-112-0234
Sagsbehandler
Anders Ankerstjerne
Direkte 3319 3238

I e-post af 18. august 2005 har Finanstilsynet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til udkast til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme.

Datatilsynet skal i den anledning udtale følgende:

1. Indledningsvis skal Datatilsynet oplyse, at persondataloven¹ ifølge lovens § 1, stk. 1, gælder for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Loven gælder tillige for anden ikke-elektronisk systematisk behandling, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden, jf. lovens § 1, stk. 2.

Ifølge lovens § 3, nr. 1, skal der ved personoplysninger forstås enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person.

Det indebærer, at oplysninger om juridiske personer, såsom aktieselskaber, anpartsselskaber m.v., falder uden for lovens almindelige regulering. Derimod er oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder omfattet af definitionen. Det samme gælder interessentskaber i det omfang, interessenterne er fysiske personer.

Omfattet af begrebet personoplysninger er oplysninger, som kan henføres til en fysisk person, selv om det forudsætter kendskab til personnummer, registreringsnummer eller lignende særlige identifikationer, som f.eks. løbenummer. Det er uden betydning om identifikationsoplysningen er alment kendt eller umiddelbart tilgængelig. Også de tilfælde, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, er omfattet af definitionen.

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger.

Ved afgørelsen af, om en person er identificerbar, skal alle de hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende, enten af den dataansvarlige eller af enhver anden person, tages i betragtning.

2.1. Lovforslagets kapitel 4 vedrører legitimation af kunder.

Det følger af lovforslagets § 11, stk. 1, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal have kendskab til deres kunder i overensstemmelse med bestemmelserne i stk. 2-8, herunder kræve, at deres kunder legitimerer sig, når der optages en forretningsmæssig forbindelse med disse, herunder når der åbnes en konto eller et depot. Af § 11, stk. 2, følger det, at hvis kunden er en fysisk person, skal legitimationen omfatte navn, adresse og CPR-nummer eller anden lignende dokumentation, hvis den pågældende ikke har et CPR-nummer².

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til § 11, at:

”Legitimation af fysiske personer efter bestemmelsens *stk. 2* består i identifikation af kunden ved hjælp af oplysning om kundens navn, adresse og CPR-nummer samt kontrol af disse oplysninger ved hjælp af pålidelige legitimationsdokumenter. Direktivets artikel 7 (det bemærkes at der rettelig er tale om direktivets artikel 8) anfører således, at kontrol af kundens identitet skal ske på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger, indhentet fra pålidelige og uafhængige kilder. For personer, der ikke er hjemmehørende i Danmark, kan et alternativ til CPR-nummer f.eks. være pasnummer eller lignende entydigt identifikationsnummer.

Det er en konkret vurdering, hvor meget dokumentation der skal forevises, for at der er tale om en tilstrækkelig legitimation af kunden. Den pågældende virksomhed eller person, der optager en forretningsforbindelse med kunden, skal være overbevist om, at der er tale om den pågældende person. Et personligt fremmøde er ikke en forudsætning for at legitimere sig. Der vil dog i disse situationer være større krav til legitimationsproceduren, jf. forslaget § 18, stk. 2.”

Det fremgår endvidere af lovforslagets § 11, stk. 7, at de af loven omfattede virksomheder og personer kan beslutte at gennemføre legitimationsproceduren m.v. i stk. 1-6 ud fra en risikovurdering, afhængig af risikoen ved den enkelte kunde eller forretningsforbindelse, produktet eller transaktionen.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 8, stk. 2, og muliggør en anvendelse af lempeligere krav til kundekendskabet end kravene i bestemmelsens stk. 1-6 ud fra en risikovurdering.

² De øvrige regler i loven om legitimation, herunder bestemmelserne om lejlighedskunder i § 13, henviser til kravene i § 11.

Det følger af lovforslagets § 18, stk. 1, at de af loven omfattede virksomheder og personer, ud fra en risikovurdering skal stille yderligere krav til legitimati- on af en kunde end nævnt i § 11, i de situationer, som i sig selv indebærer en øget risiko for hvidvask. Af 18, stk. 2, følger bl.a., at hvis kunden ikke har været fysisk tilstede for at legitimere sig, skal virksomheden eller personen træffe yderligere foranstaltninger for at sikre kundens rette identitet, hvilket eksempelvis kan ske ved supplerende dokumentation eller ved at kontrollere eller verificere de udleverede dokumenter.

Det følger af lovforslagets § 22, at de af loven omfattede virksomheder og personer skal opbevare identitetsoplysninger i mindst 5 år efter, at kundefor- holdet er ophørt. Kopi af legitimationsdokumenter, der er indhentet i medfør af §§ 11, 13, 17 og 18, kan opbevares.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen, at:

”Såfremt en virksomhed eller person har taget en kopi af de legitimationsdo- kumenter – f.eks. pas eller kørekort, som kunden har forevist, kan virksomhe- den eller personen opbevare disse kopier som dokumentation for kundens identitet.”

2.2. Behandling, herunder indsamling og opbevaring, af oplysninger omfattet af persondatalovens anvendelsesområde skal have hjemmel i persondatalo- vens behandlingsregler.

Det følger af persondatalovens § 6, at behandling af almindelige ikke føl- somme oplysninger, herunder for eksempel oplysninger om navn og adresse, skal ske i overensstemmelse med persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1-7.

Behandling kan herefter bl.a. ske, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke hertil, jf. § 6, stk. 1, nr. 1, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. § 6, stk. 1, nr. 3, eller hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, jf. § 6, stk. 1, nr. 7.

En betingelse for at kunne anvende § 6, stk. 1, nr. 7, er, at den dataansvarlige har foretaget en vurdering af, hvorvidt hensynet til den registreredes interesser overstiger hensynet til de interesser, der ønskes forfulgt med behandlingen, og at denne vurdering falder ud til fordel for de interesser, der ønskes forfulgt. Den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, vil også kunne forfølge andre end deres egne interesser. En forudsætning her- for er dog, at der er tale om andres berettigede interesser.

Vurderingen af behandlingens nødvendighed afhænger af, hvilken form for behandling der er tale om. Det vil således skulle vurderes separat, om det er

nødvendigt, at oplysninger indsamles, registreres, videregives, m.v. Der vil endvidere skulle henses til, hvilken type oplysninger der er tale om.

Af persondatalovens § 11, stk. 2, følger, at private må behandle oplysninger om personnummer, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, jf. § 11, stk. 2, nr. 1, den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil, jf. § 11, stk. 2, nr. 2, eller behandlingen alene finder sted til videnskabelige eller statistiske formål, eller hvis der er tale om videregivelse af oplysninger om personnummer, når videregivelsen er et naturligt led i den normale drift af virksomheder m.v. af den pågældende art, og når videregivelsen er af afgørende betydning for at sikre en entydig identifikation af den registrerede, eller videregivelsen kræves af en offentlig myndighed, jf. § 11, stk. 2, nr. 3.

Det står ikke Datatilsynet klart, om de af lovforslaget omfattede virksomheder og personer efter § 11, stk. 2 sammenholdt med § 11, stk. 1 og 7, er retligt forpligtede til at behandle oplysninger om kunderne, herunder kundernes personnumre eller om det beror på en konkret vurdering. Datatilsynet finder, at Finanstilsynet i det videre arbejde med lovforslaget må overveje, hvad der er tilsigtet med de pågældende bestemmelser.

Såfremt de af lovforslaget omfattede virksomheder og personer ved bestemmelsen i § 11, stk. 2 pålægges en retlig forpligtelse til at behandle oplysninger om navn, adresse og CPR-nummer eller anden lignende dokumentation, vil dette, efter Datatilsynets opfattelse, kunne ske med hjemmel i persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 3 og § 11, stk. 2, nr. 1.

Eventuel indsamling og opbevaring af kopi af legitimationsdokumenter indeholdende de pågældende oplysninger vil efter Datatilsynets opfattelse skulle vurderes konkret i henhold til § 6, stk. 1, nr. 7.

Tilsvarende vil behandling, herunder indsamling og opbevaring, af eventuelle andre legitimationsoplysninger om kunder skulle vurderes konkret i henhold til § 6, stk. 1, nr. 7.

3.1. Det fremgår af lovforslagets § 16, at de af loven omfattede virksomheder og personer kan undlade at indhente oplysningerne om en kundes identitet m.v. efter § 11, stk. 1-4, hvis disse oplysninger stilles til rådighed af en forsikringsmægler, jf. § 2, nr. 1, i lov om forsikringsformidling, en finansiell virksomhed, jf. § 5, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed, eller under visse betingelser af en udenlandsk virksomhed.

Det fremgår endvidere af lovforslagets § 17, at den virksomhed, der afgiver oplysninger om en kundes identitet m.v. i medfør af § 16, skal stille disse oplysninger til rådighed straks efter anmodning fra den modtagende virksomhed eller person. Endvidere skal virksomheden på anmodning fra den modtagende virksomhed eller person straks sende relevante identifikations- og kontroloplysninger samt anden relevant dokumentation om kundens eller den reelle ejers identitet.

Det er i bemærkningerne til § 16 anført, at for så vidt angår finansielle virksomheder, vil videregivelsen være berettiget efter lov om finansiell virksomhed.

3.2. Datatilsynet finder det ikke tilstrækkeligt, at videregivelse alene er vurderet i henhold til lov om finansiell virksomhed og finder, at Finanstilsynet i hvert fald i det omfang, der er tale om virksomheder, som ikke er omfattet af lov om finansiell virksomhed, skal overveje videregivelsen i forhold til persondataloven. Datatilsynet skal i den forbindelse henvisne til det oven for under pkt. 2.1. anførte om persondatalovens § 6 om behandling af almindelige ikke følsomme oplysninger og § 11 om behandling af oplysning om personnumre.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på persondatalovens § 5, stk. 2, der indeholder et krav om, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at de oplysninger, som den dataansvarlige må indsamle, ikke frit kan genbruges, videregives mv. Modtagerne vil således ikke frit kunne genbruge de oplysninger, de får. I hvilket omfang dette er tilfældet, vil bero på en konkret vurdering i den enkelte situation.

Datatilsynet skal opfordre til, at Finanstilsynet i forbindelse med det videre arbejde med lovforslaget nærmere overvejer, om de private dataansvarlige kan foretage de med lovforslagets §§ 16 og 17 påtænkte behandlinger inden for rammerne af persondataloven.

4.1. Det følger af lovforslagets § 26, at virksomheder og personer omfattet af denne lov, ledelse og ansatte i disse virksomheder og hos disse personer samt revisorer eller andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet efter § 6, eller at dette overvejes, eller at der er eller vil blive iværksat en undersøgelse af, om der er tale om hvidvask eller terrorfinansiering.

I § 26, stk. 2-6, findes en række undtagelser til stk. 1. Af § 26, stk. 2-6, fremgår det bl.a., at oplysningerne kan videregives til de myndigheder og organisationer, der påser lovens overholdelse, og til virksomheder, der tilhører samme gruppe som defineret i artikel 2, nr. 12, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/87/EF.

Oplysninger kan endvidere videregives mellem personer som nævnt i lovens § 1, stk. 1, nr. 12 og 13, hvis både den person, der videregiver oplysningerne, og den person, oplysningerne videregives til, udøver deres virksomhed inden for samme juridiske enhed eller netværk, ligesom oplysningerne kan videregives mellem personer eller virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1-13,

forudsat at § 26, stk. 6, nr. 1-4. er opfyldt.

Det fremgår af bemærkningerne til § 26, at bestemmelserne gennemfører artikel 28 i 3. hvidvaskdirektiv.

Det fremgår af betragtning 33 til 3. hvidvaskdirektivs præambel, at:

”Meddelelse af oplysninger som omhandlet i artikel 28 skal finde sted i overensstemmelse med de bestemmelser om overførsel af personoplysninger, der er fastsat i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger³. Endvidere har bestemmelserne i artikel 28 ikke forrang for national lovgivning om databeskyttelse og tavshedspligt.”

Det er i bemærkningerne til lovforslagets § 26, anført, at for så vidt angår finansielle virksomheder, vil videregivelsen efter stk. 4-6 være berettiget efter lov om finansiell virksomhed.

4.2. Datatilsynet lægger på baggrund af betragtning 33 til 3. hvidvaskdirektivs præambel til grund, at eventuel videregivelse af oplysninger omfattet af persondatalovens anvendelsesområde i medfør af lovforslagets § 26, stk. 2-6, skal ske inden for rammerne af persondataloven.

Datatilsynet kan imidlertid ikke se ud fra det foreliggende materiale, at Finanstilsynet har overvejet, hvorvidt videregivelse vil være berettiget i forhold til persondatalovens regler.

Datatilsynet skal i den forbindelse særligt henlede opmærksomheden på persondatalovens § 8, om behandling, herunder videregivelse af oplysninger om strafbare forhold.

Det følger af persondatalovens § 8, stk. 4, at *private* må behandle oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end de i § 7, stk. 1, nævnte, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke hertil. Herudover kan behandling ske, hvis det er nødvendigt til varetagelse af en berettiget interesse, og denne interesse klart overstiger hensynet til den registrerede.

Af bestemmelsen i persondatalovens § 8, stk. 5, fremgår, at de i stk. 4 nævnte oplysninger ikke må videregives uden den registreredes udtrykkelige samtykke. Videregivelse kan dog ske uden samtykke, når det sker til varetagelse af offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundes hemmeligholdelse.

³ EFT L 284 af 23.11.1995, s. 31. Ændret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

Ifølge § 8, stk. 6, kan behandling af oplysninger i de tilfælde, der er reguleret i stk. 1, 2, 4 og 5, i øvrigt finde sted, hvis betingelserne i § 7 er opfyldt.

Datatilsynet skal henstille, at forholdet til persondataloven overvejes nærmere i det videre arbejde med lovforslaget.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på persondatalovens kapitel 7 vedrørende overførsel af oplysninger til tredjelande⁴. Ud over, at en behandling skal have hjemmel i behandlingsreglerne i persondatalovens kapitel 4, kræver overførsel af personoplysninger til tredjelande et særskilt hjemmelsgrundlag i persondatalovens kapitel 7⁵.

5.1. Det fremgår af lovforslagets § 34, stk. 1, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, såfremt efterforskningsmæssige hensyn ikke taler imod, kan give den underrettende meddelelse om status i sagen, herunder om der er rejst sigtelse, ligesom der kan gives underretning om sletning i hvidvaskregisteret hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet og om endelig afgørelse, ved domfældelse eventuelt i form af en dom eller domsekstrakt.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til § 34, stk. 1, at:

”Stk. 1 tilsigter at udvide det gældende område for, hvornår og om hvad Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet kan give tilbagemelding til den, der har indgivet underretning. I dag kan der gives tilbagemelding om endelig afgørelse og om sletning i registeret.

Der vurderes at være behov for også at kunne give tilbagemelding om status i sagen, f.eks. at der er rejst sigtelse, at oplysningen indgår i en verserende sag, eller at videre efterforskning er sat i bero, men at sagen ikke er henlagt.

.....

Ikke mindst af hensyn til den interne undervisning vil det være hensigtsmæssigt, at der er mulighed for, at tilbagemeldingen om endelig afgørelse i visse tilfælde, hvor dommens indhold er særligt oplysende omkring udbytte og hvidvask, sker i form af en dom eller en domsekstrakt.

Uanset formuleringen »kan« er det tanken med bestemmelsen, at der så vidt muligt skal gives tilbagemelding i det ved bestemmelsen hjemlede omfang. Vurderingen vil bero på en afvejning af på den ene side hensynet til den per-

⁴ Et tredjeland er i persondatalovens § 3, nr. 9, defineret som en stat, der ikke indgår i Det Europæiske Fællesskab, og som ikke har gennemført aftaler, der er indgået med Det Europæiske Fællesskab, og som indeholder regler svarende til Direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

⁵ Yderligere oplysninger kan findes på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk under punktet ”Værd at Vide” og ”Overførsel af oplysninger til lande udenfor EU”

son, der er indgivet underretning om, og på den anden side den underrettendes behov for tilbagemelding. I den afvejning vil indgå, om den underrettende har tavshedspligt og har et egentligt kundeforhold til den pågældende, ligesom det vil kunne indgå, om den underrettende er underlagt særlige etiske regler. Underretning vil også kunne gives, såfremt det vurderes, at dette vil kunne forebygge eller standse kriminalitet rettet mod den underrettende. Specifik tilbagemelding vil således især kunne være aktuelt i den finansielle sektor og andre erhverv med tavshedspligt og etiske krav, hvorimod det på andre områder i vidt omfang vil være tilstrækkeligt at orientere neutralt om eksempler på hvidvaskunderretninger og afgørelser.”

5.2. I det omfang, der i henhold til lovforslagets § 34, stk. 1, videregives oplysninger inden for persondatalovens anvendelsesområde, skal Datatilsynet henlede opmærksomheden på persondatalovens 8, om behandling, herunder videregivelse, af oplysninger om strafbare forhold.

Det følger af lovens § 8, stk. 1, at der for den *offentlige forvaltning* ikke må behandles oplysninger om strafbare forhold, væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold end de i § 7, stk. 1, nævnte, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver.

Det følger yderligere af § 8, stk. 2, at oplysninger omfattet af § 8, stk. 1, ikke må videregives. Videregivelsen kan dog ske, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til videregivelsen, jf. § 8, stk. 2, nr. 1. Videregivelsen kan også ske, hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der *klart* overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, jf. § 8, stk. 2, nr. 2. Videregivelsen kan endvidere ske, hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, jf. § 8, stk. 2, nr. 3, eller videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en persons eller virksomheds opgaver for det offentlige, jf. § 8, stk. 2, nr. 4.

Ifølge § 8, stk. 6, kan behandling af oplysninger i de tilfælde, der er reguleret i stk. 1, 2, 4 og 5, i øvrigt finde sted, hvis betingelserne i § 7 er opfyldt.

Det er i bemærkningerne til lovforslagets § 34, stk. 1, anført, at forslaget svarer til § 18 i delbetænkning X om hvidvasklovgivningen⁶ og gennemfører artikel 35, stk. 3, i 3. hvidvaskdirektiv.

Det fremgår af ovennævnte delbetænkning X, s. 66, at udvalget finder det tvivlsomt om udvidelsen af muligheden for at give feedback ligger inden for rammerne af persondatalovens § 8, og at udvalget bl.a. derfor finder, at behandlingen bør fastsættes ved lov.

⁶ Betænkning nr. 1447/2004

Det står på denne baggrund ikke Datatilsynet klart, om videregivelse af oplysninger vil skulle ske med hjemmel i persondatalovens § 8, eller om der med lovforslagets § 34, stk. 1, er tilsigtet en fravigelse af persondataloven.

Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, persondatalovens § 2, stk. 1, og forarbejderne til denne bestemmelse om forholdet mellem persondataloven og anden lovgivning. Konsekvensen af reglen er, at persondataloven går forud for regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning, som giver den registrerede en dårligere retsstilling end persondataloven. Dette gælder dog ikke, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod databeskyttelsesdirektivet.

I forbindelse med Folketingets behandling af forslaget til lov om behandling af personoplysninger (L147, 1999-2000) tilkendegav Justitsministeriet i et svar på et spørgsmål (nr. 3⁷) fra Folketingets retsudvalg, at for så vidt angår "nye særlovsbestemmelser" – dvs. særlovsbestemmelser, der træder i kraft efter ikrafttrædelsen af loven om behandling af personoplysninger – bør der i forslaget til særloven eller i bemærkningerne hertil udtrykkeligt tages stilling til, om den registrerede skal have en dårligere retsstilling end den, der er fastsat i den generelle lov om behandling af personoplysninger.

Datatilsynet skal derfor *henstille*, at det tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, hvorvidt der tilsigtes en fravigelse af persondataloven. Såfremt dette er tilfældet, skal Datatilsynet desuden henstille, at Finanstilsynet foretager en vurdering af, hvorvidt den ønskede lovregel er forenelig med databeskyttelsesdirektivet⁸, herunder direktivets artikel 8, stk. 5-6. Ud over, at der i den nationale lovgivning skal gives tilstrækkelige, specifikke garantier som beskrevet i direktivets artikel 8, stk. 5, skal Datatilsynet henlede opmærksomheden på forpligtelsen til at underrette kommissionen i artikel 8, stk. 6.

Datatilsynet skal endelig gøre opmærksom på, at det generelt er tilsynets opfattelse, at en særskilt hjemmel til registrering og videregivelse af oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af persondataloven, kun bør tilvejebringes, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler herfor. Datatilsynet finder ikke at burde udtale sig om, hvorvidt sådanne særlige hensyn foreligger i den konkrete situation.

5.3. Det er Datatilsynets umiddelbare vurdering, at § 34, stk. 1, vil indebære, at der hos en række modtagere, vil ske behandling af personoplysninger, der er omfattet af persondatalovens anvendelsesområde.

De pågældendes *indsamling, opbevaring, interne brug og anvendelse samt eventuelle videregivelse*⁹ af personoplysninger indebærer derfor en behandling

⁷ L 147 bilag 17. Justitsministeriets svar på spørgsmål om ministerens kommentar til notat fra Det Retsvidenskabelige Institut B.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (direktiv 95/46/EF).

⁹ Videregivelse er behandlet nedenfor under pkt. 6.2

i persondatalovens forstand, hvilket medfører, at lovens generelle principper, behandlingsregler mv. skal iagttages.

Datatilsynet skal vedrørende *privates* mulighed for at behandle oplysninger, henviser til det ovenfor under pkt. 4.2. anførte om forholdet til persondataloven, herunder persondatalovens § 8.

Som det fremgår af pkt. 4.2. ovenfor, må private behandle oplysninger om strafbare forhold, hvis det er *nødvendigt* til varetagelse af en berettiget interesse, og denne klart overstiger hensynet til den registrerede.

Med hensyn til det i bemærkningerne anførte finder Datatilsynet det meget tvivlsomt, om betingelserne for at behandle strafbare forhold er opfyldt i de nævnte situationer.

Datatilsynet skal derfor henstille, at forholdet til persondataloven overvejes nærmere i det videre arbejde med lovforslaget, herunder at det tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, hvorvidt der tilsigtes en fravigelse af persondataloven.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på reglerne i persondatalovens kapitel 11 om datasikkerhed, hvorefter den dataansvarlige har pligt til at træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysningerne hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven.

Endelig skal underrettede være opmærksom på reglerne om anmeldelsespligt i persondatalovens kapitel 13.

Datatilsynet skal samtidig gøre opmærksom på, at tilsynet ikke vil have mulighed for at føre en særskilt kontrol på dette område.

6.1. Det fremgår af lovforslagets § 34, stk. 2, at de meddelelser, de underrettede har modtaget efter stk. 1, ikke uberettiget må videregives til andre.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til bestemmelsen, at:

"På grund af oplysningernes art vil udgangspunktet være, at enhver videregivelse er uberettiget.

Dette udgangspunkt må imidlertid modificeres i et vist omfang, fordi alle i virksomheden er undergivet de pligter, der er i hvidvaskloven. Oplysningerne bør derfor kunne videregives i hvert fald i anonymiseret form til alle i virksomheden i undervisningssammenhæng. Anonymiseringen vil dog i en række tilfælde have mere symbolsk karakter, fordi alle eller mange i virksomheden ved, hvem sagen vedrører.

Det er endvidere ubetænkeligt og hensigtsmæssigt, at de virksomheder – især pengeinstitutter, livsforsikringsselskaber, revisorer og advokater – der er undergivet en særlig tavshedspligt, kan følge de almindelige regler vedrørende kundeoplysninger. Sådanne oplysninger videregives i forvejen kun til de personer, der har behov for oplysningerne, og der vil derfor ikke være tale om en uberettiget videregivelse.

Også i situationer, hvor der ikke er en særlig tavshedspligt, men er et kunde-forhold, kan der være behov for at videregive oplysningen.

Det skal særligt vedrørende juridiske personer bemærkes, at der kan videregives oplysninger i koncernsammenhænge efter de for den pågældende virksomhed gældende regler om intern videregivelse af tavshedsbelagte oplysninger.”

6.2. I det omfang de underrettede virksomheder eller personer, videregiver de oplysninger, som de har modtaget fra Statsadvokaten til f.eks. andre selskaber i koncernen, skal Datatilsynet henvide til det oven for under pkt. 4.2. anførte om forholdet til persondataloven, herunder persondatalovens § 8. Datatilsynet vurderer det som meget tvivlsomt, hvorvidt de nævnte betingelser i § 8 er opfyldte i de omhandlede videregivelsessituationer.

Hertil kommer persondatalovens § 5, stk. 2, der som nævnt indeholder et krav om, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at de oplysninger, som den dataansvarlige må indsamle, ikke frit kan genbruges, videregives mv. De underrettede vil således ikke frit kunne genbruge de oplysninger, de får. I hvilket omfang dette er tilfældet, vil bero på en konkret vurdering i den enkelte situation.

Vedrørende modtagernes behandling af oplysninger fra de underrettende skal Datatilsynet henvide til det under pkt. 5.3. anførte, om behandlingshjemmel, datasikkerhed mv.

Datatilsynet skal opfordre til, at de nævnte problemstillinger vedrørende de underrettendes videregivelse, modtagernes behandling mv. overvejes nærmere i det videre arbejde med lovforslaget.

7. Datatilsynet skal også henlede opmærksomheden på persondatalovens kapitel 8 om oplysningspligt over for den registrerede, herunder i forbindelse med en eventuel indsamling af oplysninger hos den underrettende.

8. Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør